

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, LAPKRIČIO – NOVEMBER 7, 2015 • Vol. CVI Nr. 131

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-06-15

ŠIAME NUMERYJE:

Dygsta knygu
„inkilėliai“ – 7 psl.

Lietuviai NBA – 9 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Lietuvių Dienos LA

Lietuvių Dienos – smagumėlis, kaip gi jas praleisti! Vilija Bogutaitė-Jurgutienė iš Cicero, IL, ir Paulius Jurgutis iš Detroit, MI, su savo atžalomis Vasara, Sigitu, Dariumi ir Neringa dabar gyvena San Francisco, tačiau nuolat atvažiuoja į Šv. Kazimiero bažnyčią Los Angeles.

A. Kižytės nuotr.

MARYTĖ ŠEPIKAS

Siekdama patirti, švęsti ir didžiuotis Lietuvos paveldu ir kultūra 1986 m. Los Angeles Lietuvių Bendruomenė, vadovaujama tuometinio pirmininko Edmundo Kulikausko įsteigė Lietuvių Dienų festivalį. Festivalis vyksta kiekvienais metais pirmąjį spalio savaitgalį Šv. Kazimiero lietuvių parapijos kieme.

Lankytojai iš viso pasaulio atvyksta į šventę, mėgaujasi Lietuvos turtinga kultūra, menu, muzika, istorija ir puikiu maistu. Šokėjai, dainininkai ir muzikantai demonstruoja savo gabumus. – 4 psl.

Kai archyvų drobė sutinka savo audėją

MILDA LAUŽIKAITĖ

Spalio 30 d., penktadienį, kamerinėje „Draugo“ redakcijos aplinkoje, laikrodžiui žengiant link 8 valandos vakaro, kukliai prasidėjo Lietuvos kultūros istorijai reikšmingas įvykis. Po pertraukos atnaujinęs savo vakarones, „Draugas“ tądien skaitytojus pakvietė į susitikimą su muzikologe Danute Petrauskaitė bei išeivijos muzikais. Vakaro kelrode žvaigžde buvo prof. Danutės Petrauskaitės kėlė tik pasirodžiusi monografija „Lietuvių muzikinė kultūra Jungtinėse Amerikos Valstijose 1870–1990. Tautinės tapatybės kontūrai“, išleista Vilniaus dailės akademijos leidyklos. Iš jaunosios kartos atstovų salėje buvome tik keli, didžioji dauguma vakaro dalyvių buvo garbaus amžiaus, dėl to mums, jaunesniems, šis susitikimas virto neįkainojama dovana.

Danutės Petrauskaitės knyga apima platų emigracijos laikotarpį – nuo pat pirmųjų išeivių bangos 1870 metais iki Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo. Knygoje jautriai aprašomos to meto lietuvių kelionės į nepažįstamą žemę, jų viltys, baimės, meilė Tėvynei, gyvenimas ir darbas „tarp dviejų žemių“, o svarbiausia – visos šios patirtis vainikavusi muzikinė veikla. Knyga ištis solidžios apimties (1087 psl.). – 3 psl.

Maestro Arnoldas Voketaitis džiaugėsi muzikologės Danutės Petrauskaitės dovana – jos naujausia monografija apie lietuvių muzikinę kultūrą JAV.

J. Kuprio nuotr.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Rusijoje buvo paskelbtas visuotinis gedulas – lėktuvo katastrofoje žuvo 225 peterburgiečiai, po atostogų skubėję į savo gimtuosius namus. Sėsdami į lėktuvą, jie tikėjosi greitai išvysti artimųjų veidus... Koks trapus žmogaus gyvenimas, ir labai tragiška, jei žmogus visas savo viltis sudeda tik į šią žemiškąją tikrovę.

Mūsų kapinės Vėlinių dieną šviečia baltomis chrizantemomis ir žvakių jūra. Tos gėlės ir žvakės liudija, kad kažkada buvo atsisveikinta su labai brangiais asmenimis. Tačiau mus, tikinčiuosius, guodžia Jėzaus žodžiai: „Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, nors ir numirtų, bus gyvas. Ir kiekvienas, kuris gyvena ir tiki mane, neragaus mirties per amžius” (Jn 11, 25–26). Prie Lozoriaus kapo ištare: „Lozoriau, išeik!” Ir numirėlis išėjo iš kapo (Jn 11, 43).

Žmogus nėra ant žemės nukritęs ir supūti pasmerkta klevu lapas. Žmogus, kaip skelbia Dievo žodis, yra mylimas Dievo vaikas, kuriam skirta ne supūti, bet regėti Dievo veidą. Apaštalas Jonas liudija: „Mes vadinamės Dievo vaikai – ir esame! <...> Mes dabar esame Dievo vaikai, bet dar nepasirodė, kas būsime. Mes žinome, kad kai pasirodys, būsime panašūs į jį, nes matysime jį tokį, koks jis yra” (1 Jn 3, 1–2). Šituos žodžius parašė mylimiausias Jėzaus mokinys Jonas, kuris buvo Jėzaus darbų, mirties ir prisikėlimo liudytojas. Taip pat Lozoriaus prikėlimo liudytojas. Dėl to apaštalo Jono liudijimas turi išskirtinę svarbą.

Vėlinės mus atgręžia į mirusiųjų pasaulį ir ne tik į jį. Jos primena, kad mes turime ruoštis savo su-

Palaiminti einantys Kristaus keliu

ARKIVYSK. EMERITAS
SIGITAS TAMKEVIČIUS

sitikimui su gyvųjų ir mirusiųjų Viešpačiu. Vėlinės primygtinai skatina branginti į prisikėlimą vedantį kelią, kurį nurodė pats Jėzus Kristus.

Kalno pamokslo (Mt 5) metu jis kalbėjo: „Palaiminti dvasingieji vargdieniai: jų yra dangaus karalystė.” Šis Jėzaus palaiminimas yra pagrindinis iš visų. Paprastas vargdienis laukia tik geresnio medžiaginio gyvenimo, dvasingas vargdienis pasitiki Dievo gailestingumu ir nuolankiai laukia amžinojo gyvenimo.

„Palaiminti, kurie liūdi”, – skelbia Kristus. Liūdesys ir ašaros negali būti mūsų idealas. Jėzus tikrai nelaimina tų, kurie nuolat verkšlėna, kad jiems sunku gyventi. Palaimintas liūdesys yra tuomet, kai liūdimė dėl savo ar kitų žmonių neištikimybės Dievui. Palaimintos ašaros, kai nuoširdžiai apgailime savo kaltes.

„Palaiminti romieji”, – kalbėjo Jėzus. Jis pats patyrė visą sugedusio žmogaus niekšybę, kuri pasmerkė jį mirčiai ant kryžiaus, bet jos akivaizdoje meldėsi: „Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino, ką

darą.” Dievo meilės galia ir mes galime išlikti romūs net didelių išbandymų akivaizdoje.

„Palaiminti, kurie alksta ir trokšta teisybės.” Mūsų teismas prasideda nuo to, kiek mes mylime ir darome gera. Teisūs Dievo akivaizdoje esame ne tuomet kai daug meldžiamės, bet kai mūsų sąžinė paliudija, jog gyvename ne dėl savęs, bet matome ir kitus. Trokšti teismo – tai trokšti būti šventiems.

„Palaiminti taikdariai... palaiminti gailestingieji.” Taikdarys gali būti tik atlaidus ir gailestingas žmogus, kuris Kristaus mokykloje suprato, jog visi esame klystantys ir reikalingi Dievo gailestingumo. Bėda visuomenei, kuri negeba būti gailestinga; tuomet, tarsi Molotovo kokteiliais, svaidomasi kaltinimais, kurie nieko nekuria, bet aplinkui palieka dvasinę dykumą.

„Palaiminti jūs, kai dėl manęs jus niekina ir persekioja”, – skelbia Kristus. Statistika liudija, kad ir mūsų amžiuje krikščionys yra labiausiai pasaulyje persekiojami žmonės dėl savo tikėjimo. Nebūtina žvalgytis, kaip kapojamos galvos krikščionims islamo kraštuose. Apsidairykime aplinkui save. Kodėl daugelis jaunų žmonių nedrįsta tarp draugų ir bendradarbių pasirodyti tikinčiaisiais? Palaiminti, turintys drąsos viešai išpažinti tą, kurį tiki ir myli.

Šitoks yra Kristaus nubrėžtas kelias, vedantis į gyvenimą ir prisikėlimą. Esame palaiminti, jei juo einame. Mirusieji meldžiasi už mus, kad brangintume šį kelią.

A. Lydeka: „Iki dvigubos pilietybės - vienas žingsnis”

Seimas po svarstymo pritarė liberalo Armino Lydekos siūlymui, kad užsienyje gimę lietuviai automatiškai išsaugotų Lietuvos pilietybę. Tai reiškia, kad jiems nebels prievolės sulaukus 21 metų rinktis, kurią – Lietuvos ar užsienio valstybės – pilietybę turėti.

Seimui pritarus Pilietybės įstatymo pataisoms, iki jų įsigaliojimo lieka vienas balsavimas parlamente. „Jeigu norime stipresnės ir vieningesnės Lietuvos – dviguba pilietybė yra būtinas žingsnis. Lietuviškas pasas yra ne tik duotybė, bet ir vertybė, kurios negalima atiminėti. Manau, turime gerą progą dar prieš didžiąsias metų šventes įteisinti dvigubą pilietybę visiems užsienyje gimusiems tautiečiams. Balsuosime už didesnę Lietuvą”, – teigia įstatymo pataisų iniciatorius A. Lydeka.

Atsižvelgiant į liberalo pateiktas Pilietybės įstatymo pataisas, užsienyje ar mišrioje šeimoje gimę lietuvių vaikai automatiškai išsaugotų dvigubą pilietybę. Pagal dabar galiojančias Pilietybės įstatymo nuostatas, užsienyje gimę ir 21 metų sulaukę Lietuvos piliečiai – lietuvių vaikai – turi apsispręsti, kurią pilietybę – Lietuvos ar kitos šalies – pasirinkti.

LR Seimo info

Šiuolaikiški kultūros ir istorijos lobynai

Išplėsti žinias apie Lietuvos kultūros ir istorijos vertybes dabar tereikia noro – galimybes jau sukūrė trys didžiuliai projektai. Jie užtikrina, kad visa informacija būtų pasiekiami nesudėtingai ir patraukliai. Vienas iš jų – „Virtuali istorinė Lietuva: LDK”.

Prieš maždaug aštuonerius metus Vilniaus universiteto istorikams kilo sumanymas pažymėti Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmetį ir sukurti išskirtinį istorinį projektą moksleiviams bei studentams. Tūkstantmečio progai pasiruošti visgi nespėta, tačiau idėja transformavosi į išsamų bei patrauklų Lietuvos didžiosios kunigaikštystės istorijos tinklalapį.

Anot vieno iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis įgyvendinto projekto „Orbis Lituaniae” sumanytojų, Žilvino Jančoro, jį sukurti pastūmėjo dvi aplinkybės: patikimos informacijos apie tą laikmetį internete stygius ir didelis šalies moksleivių bei studentų susidomėjimas šiuo istorijos tarpsniu.

Prisidėti prie projekto sutiko apie 50 istorikų iš visos Lietuvos; dabar tinklalapyje www.ldkistorija.lt talpinami beveik septyni šimtai trumpų

ilustruotų pasakojimų apie LDK kultūrą, visuomenę, politiką ir kasdienybę.

„Mums buvo didžiulė staigmena, kad šalies istorijos specialistai žino tiek įdomių istorijų, tačiau jų kažkodėl nepasakoja visuomenei, – stebėjosi Ž. Jančoras. – Pradedant smulkiais detalėmis, kad kunigaikštis Vytautas sykį dovanų gavo gyvą liūtą, ar neįtikėtinus Radvilos Našlaitėlio nuotykius keliaujant į Jeruzalę, baigiant kur kas bendresniais dalykais, jog LDK buvo tikra europinės kultūros valstybė.”

Tinklalapis iškart sulaukė didelio populiarumo, o projekto statistikos duomenys atskleidė, kad lankytojai jame linkę užtrukti nemažai laiko ir vis į jį grįžti. „Palankių vertinimų sulaukėme ir iš istorijos mokytojų, kurie gyrė, kad šis tinklapis – nenuobodus būdas mokyti istorijos”, – džiaugėsi Ž. Jančoras. Tai itin svarbus įvertinimas projekto organizatoriams – vienas iš esminių jų tikslų buvo parodyti, kad istorija gali būti visokia, bet tik nenuobodi.

Lietuvos Vyriausybės info

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

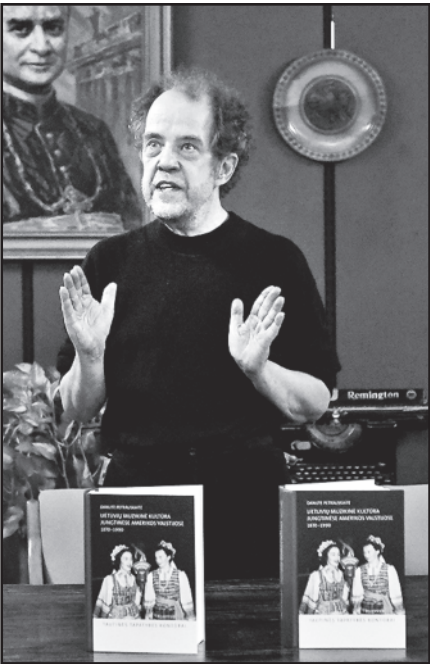
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

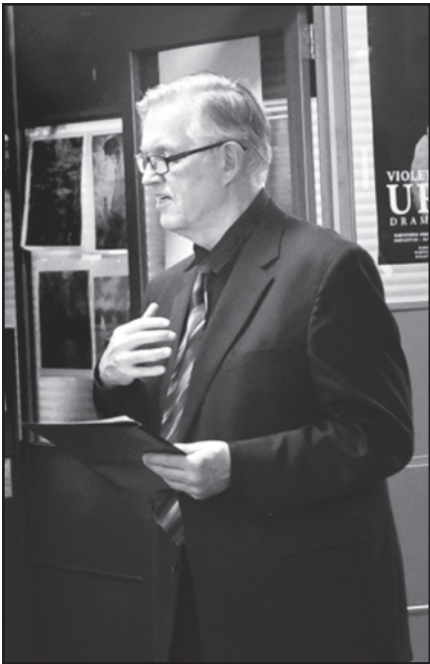
administracija@draugas.org

Moderatorius Raimundas M. Lapas

Advokatas Robertas Ralis

Muzikas Manigirdas Motekaitis

Diakonė Erika Brooks

Kai archyvų drobė sutinka savo audėją

Monografijos apie JAV lietuvių muzikinę kultūrą autorė Danutė Petrauskaitė su operos grandais Arnoldu Voketaičiu ir Jonu Vazneliu.

Atkelta iš 1 psl.

Prof. Danutė Petrauskaitė (g.1952 m.) nuo 1980 m. dėsto muzikologiją Klaipėdos universitete, nuo 2001 m. vadovauja Klaipėdos universiteto Menų fakulteto Muzikologijos institutui. D. Petrauskaitės moksliniai interesai apima lietuvių muzikinę kultūrą bei lyginamuosius pasaulio muzikinių kultūrų tyrimus.

Autorė medžiagą knygai rinko Čikagoje, gausiame Žilevičiaus-Kreivėno muzikologijos archyve, saugančiame šiuo metu didžiausią pasaulyje su lietuvių muzika susijusių eksponatų rinkinį.

Nors pati to laikotarpio įvykiuose nedalyvavusi, archyvinę medžiagą į vientisą pasakojimą sudėjo taip gyvai, jog knygos turinys įtraukia lyg dienoraščio pasaka. Susirinkusiesiems kukliai prisistačiusi esanti „tik metraštininkė“, Danutė Petrauskaitė nukreipė visų dėmesį į vakaro svečius ir pakvietė knygoje minimus garbius išėivijos muzikus pasidalinti gyva patirtimi bei prisiminimais. Į susitikimą iš Indianos atvyko bosas Jonas Vaznelis, bosas-baritonas Arnoldas Voketaitis, akomponiatorius Manigirdas Motekaitis, taip pat jau gyvųjų pasaulį palikusių žymių muzikų Alice Stephens, Vlado Jakubėno, Izabelės Motekaitienės, plokštelių leidejo Jono Ralio giminaičiai ir draugai.

ginės, plokštelių leidejo Jono Ralio giminaičiai ir draugai.

Pokalbį moderavo Raimundas Marius Lapas. Paklausta, kodėl pasirinko būtent tokį laikotarpį savo tyrimui, profesorė pabrėžė, kokią neįkainojamą reikšmę Lietuvai turėjusi pirmosios ir antrosios bangos išėivijų veikla: „Ačiū, kad išsaugojote lietuviybės dvasią, kol Lietuva gyveno už geležinės uždangos“. Anot jos, visa, kas vykdavo Lietuvoje, jautriai kaip atgarsis atsispindėdavo to meto išėivijos kūryboje, tad net nebūtina skaityti istorijos, užtenka pažvelgti į išėivijos muzikinį gyvenimą. „Atlikėjai ne tik muzikavo, bet savo širdyje turėjo Lietuvą. Man baisu, – kalbėjo ji, – kad laiko dulkės padengs visą istoriją ir nieko nebeliks.“ Taip ir gimė ši brandi, iš smulkučių lietuvių muzikinio (ir ne tik) gyvenimo išėivijoje linijų į vieną išsamų pasakojimą sumegzta knyga.

Svečiai

Salėje skleidėsi tylą. Praeičiai, istorijai, prisiminimams. Pasigirdo plokštelės traškėjimas – suskambo Jono Vaznelio dainuojamas „Laikrodis“. (kompozitorius – Johann K. Loewe) „Kada pas Kūrėją eičiau / užgestų mano diena / tenai, anapus šios žemės / tenai, kur tyla amžina“. Po šios

įžangos prabilo ir pats Jonas Vaznelis: „Muzika buvo lengviau negu kalba, – dalinosi prisiminimais Maestro. – Viską darėm dėl savo brangios Tėvynės – vieni rašė, kiti dainavo. Tikėjom, kad sulauksim nepriklausomos Lietuvos, ir ačiū, kad dar mūsų gyvenime tai įvyko.“ Paklaustas, koks buvęs jo įsimintiniausiais vaidmuo operoje, J. Vaznelis, trumpai pamintijęs, atsakė, kad visos arijos patikė – visos jos buvę surištos su meile Tėvynei.

Prisiminimais dalinosi ir Lyric Opera solistas Arnoldas Voketaitis. „Ačiū, kad įtraukėte mane į šį leidinį, čia beveik ‘Karas ir Taika!’“ – juokavo jis. A. Voketaitis, gimęs išėivijoje, lietuvių kalbą išmoko Lietuvių operos dėka, kadangi operos buvo atliekamos lietuviškai. Jis buvo garsus solistas, populiarius ne tik lietuvių muzikinėje scenoje, atlikęs partijas žymiose Jungtinių Amerikos Valstijų operose, keletą kartų nominuotas Grammy apdovanojimams.

Trumpai prisistatė ir akomponiatorius Manigirdas Motekaitis, glaustai papasakojęs apie savo ir mamos Izabelės Motekaitienės muzikines veiklas. Vietoj pradėtų fizikos mokslų vis dėlto pasirinkęs muziką, kaip pats sakė, mamos įkvėptas, jautė tokį pasirinkimą esant teisingu, turinčiu ir religinį atspalvį – muziką regėjęs lyg tarnystę Dievui. Mokėsi De Paul universitete, akomponavo daugeliui to meto solistų atliekamų kūrinių.

Vakaronėje taip pat kalbėjo garsaus kompozitoriaus Vlodo Jakubėno dukterėčia, evangelikų reformatų bažnyčios diakonė Erika Brooks. Ji pasakojo apie talentingo dėdės gyvenimą ir mirtį. Profesorė D. Petrauskaitė paminėjo ir kitą kompozitoriaus talentą. Jis, anot jos, turėjęs „lengvą ranką“ kaip kūrybos apžvalgininkas bei daug ir įdomiai rašęs apie to meto muzikinį gyvenimą.

Muzikės Alice Stephens studentė Aldona Buntinaitė pasakojo apie šios žymios moterų ansamblių vadovės veiklą, apie jos vadovaujamų kolektyvų „Aidutės“, „Lyra“ populiarumą. Susitikime taip pat buvo paminėtas ir svarbus to laikotarpio išėivijos atstovas Jonas Ralis, įamžinęs išėivijos kūrybinę veiklą plokštelėse. Jo sūnus advokatas Robertas Ralis papasakojo apie tėvo aistrą muzikai ir inžinerijos gabumus, apie darbą įrašų studijoje. Tik Jono Ralio kūrybingumo dėka dabar turime galimybę klausytis to meto

įrašų. „Draugo“ redakcija susitikimo proga surengė nedidelę lietuvių išėivijos muzikos plokštelių ekspoziciją.

Lietuviška opera

Lietuvos istorijoje operos menas užima svarbią vietą. Italijoje opera gimė XVI a. pradžioje, o vos už keleto dešimtmečių, 1636 m., Vilniaus žemutinėje pilyje buvo pastatyta V. Pucitelio opera „Elenos pagrobimas“. Taip pat svarbu paminėti pirmąją lietuvių profesionalią operą. 1920 m. gruodžio 31d. Kauno muzikiniame teatre atlikta G. Verdi „Traviata“, pirmąkart sudainuota lietuviškai ir išlaikiusi tradiciją kasmet sugrįžti į sceną net sovietinės okupacijos metu. Vėliau operas pradėję kurti ir lietuvių kompozitoriai. Amerikoje, pasakojo Vaznelis, viskas prasidėjo nuo Čikagos Vyrų choro, kurio tikslai buvo žadinti meilę kenčiančiai Tėvynei Lietuvai, palaikyti tautinę savimonę išėivijoje bei įnešti didesnę indėlį į JAV kultūros lobyną. Choras nutarė imtis rimtesnių kūrinių ir 1956 m. pastatė G. Verdi „Rigoletto“. Nuo koncertinės veiklos perėję prie rimtos scenos, muzikantai nepabūgo sunkumų – nors daugelis dienom dirbo įprastus darbus duonai uždirbti, o repeticijoms skirdavo likusias valandas, laiko užtekdamo profesionaliai pasirošti. „O Lietuva, Lietuva, tu mano brangi Tėvyne, kaip tu visa tai ištvėrsi, – dalinosi prisiminimais muzikas. – Atiduosiu viską, kiek tik turiu.“ 1961 m. Čikagoje įsteigiama Lietuvių opera, greitai tapusia antra pagal lygį po Čikagos Lyric Opera. Nors operos buvo atliekamos lietuviškai, susirinkdavo ir kitataučių, o tautiečiui neiti į operą reikė nebūti patriotu. Vaznelio žmona, paklausta, kaip solisto šeima suspėjo, atsakė: „Tai buvo meilė, meilė darbui.“

Susitikimo pabaigoje Danutė Petrauskaitė darskart priminė, koks reikšmingas tautai yra išėivijų indėlis ir kaip svarbu tinkamai archyvuoti istorinę medžiagą. Ir šiame amžiuje, anot jos, jau net nėra taip svarbu, kuriame žemyne saugoma medžiaga – skaitmenizavus sukaupą lobyną, jis taptų prieinamas bet kur gyvenantiems žmonėms.

Straipsnyje panaudota: Lietuvos kompozitorių sąjungos internetinio puslapio medžiaga, D. Petrauskaitės knygos medžiaga, wikipedia medžiaga.

Milda Laužikaitė – Vilniaus dailės akademijos fotografijos ir medijos meno magistrantė, užsiimanti individualia ir kolektyvine kūrybine veikla, muzikantė, keliautoja, Tarpdisciplininio meno kūrėjų sąjungos narė.

VAKARŲ KRANTAS

Los Angeles Lietuvių Dienų festivalis 2015

Šventės garbės svečiai (iš k.): garbės konsulė Daiva Čekanauskaitė-Navarrette, aktorės Ann Jillian ir Ruta Lee, LR generalinis konsulas Los Angeles Darius Gaidys, kulinarinių laidų ir knygų autorė Beata Nicholson.

Audronės Kižytės nuotraukos

Lietuvių Dienose susitiko draugai: Tailande dirbantis Edvinas Gramba ir Kalifornijoje gyvenantys Linda Dargytė ir Darius Maknys

Atkelta iš 1 psl.

Kasmetinėje šventėje dalyvauja šeimos, seniai matyti draugai, užmezgamos naujos draugystės. Festivalis yra didžiausia lietuvių šventė išeivijoje.

Spalio pradžioje vykęs 29-asis Lietuvos Dienų festivalis buvo labai sėkmingas. Šiemet didysis maršalka buvo Kęstas Reivydas, pagerbtas už savo didelį įnašą į Los Angeles Lietuvių Bendruomenės gyvenimą. 25 metus Kęstas vedė Lietuvių radijo anglų kalbos dalį. Jis taip pat aktyvus skautų ir Lietuvių Bendruomenės veikloje. Širdingai dėkojame Kęstui.

Mums visiems buvo didelė garbė festivalyje pamatyti (ir nusifotografuoti) Ruta Lee ir Ann Jillian – mūsų Hollywoodo žvaigždės. Buvo pristatytas ir pirmasis Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Los Angeles Darius Gaidys.

Los Angeles Lietuvių Dienose yra dalyvavę daugelis gerai žinomų lietuvių menininkų, sportininkų, politikų, tokių kaip Vytautas Kernagis, Arvydas Sabonis, Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas.

Šiais metais kartu su Los Angeles „Spinduliu“ šoko liaudies šokių ansambliai „Suktinis“ iš Čikagos ir „Malūnas“ iš Baltimorės.

Nepertraukiamoje pramogoje, koncertavo lietuvių liaudies dainų grupė „Joldija“ iš Neringos, solistė Agnė Giedraitytė iš Čikagos, vyrų ansamblis „Tolimi aidai“ iš Los Angeles, dainininkas ir muzikantas Bronius Mūras iš Čikagos, dainininkas ir muzikantas Romas Zableckas iš Colorado (Kolorado Romas), kompozitorius ir režisierius Kęstutis Daugirdas su chorą „Los Angelai“ iš Los Angeles. Lietuvos roko grupė „Tautinis Brandas“ džiugino visus koncertu šeštadienio naktį.

Per beveik trisdešimties metų Lietuvos Dienų festivalio istoriją daugiau nei keletas porų čia susitiko ir po to susituokė.

Los Angeles lietuviai kviečia jus prisijungti prie mūsų 30-ojoje Lietuvos Dienų šventėje 2016 metų spalio 1–2 dienomis.

Paskaityti daugiau apie festivalį ir pamatyti Kęsto Kazlausko nuotraukas galite apsilankę tinklalapiuose: www.lithuanianfair.com ir www.losangeles-lithuanians.com.

Prisiminimai, liekantys visam gyvenimui

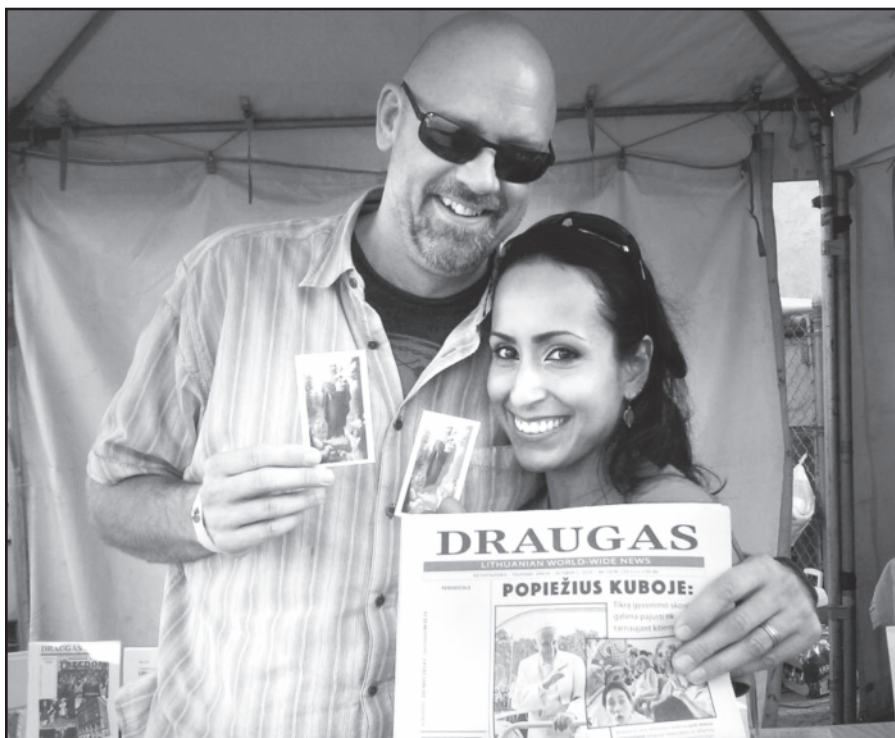

Ar gali būti maloniau – mokytoja, apsupta vaikų...

Kęsto Kazlausko nuotraukos

MARYTĖ NEWSOM

Šių metų Los Angeles Lietuvių Dienų šventė praėjo nuotaikingai. Man, kaip Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos direktorei, gražų išpūdį paliko mūsų mokinių ir jaunimo pasirodymas šventės atidarymo metu sekmadienį. Į sceną sugužėjo daugiau nei šimtas mokinių, nuo pačių mažiausių Kiškučių, iki gimnazistų. Užtraukė kelias daineles, linksmai ir beveik taikliai sušoko tautinius šokius ir džiaugėsi žiūrovų dėmesiu bei plojimais. Viltis ir pasididžiavimas pakutena širdį matant su koku entuziazmu patys mažiausi griebia porą ir suka ratelį. Susitelkę kaip viena didelė lietuviška šema, jauni stebi vyresnius ir laukia tos dienos, kai jie užims jų vietas. Lietuvos Dienos yra vaikams kaip didelis balius pas močiutę. Visi juos kalbina, giria, visur šurmuly, muzika, skanus lietuviškas maistas, ledai. O paaugliams gera proga pabendrauti vieni su kitais ne klasės aplinkoje. Tokios dienos sukuria prisiminimus, kurie pasilieka visam gyvenimui. Lietuvos Dienos – smagu, šilta, jauku, sava.

Už susitikimą Mykolas Grina ir meksikietė Liliana dėkingi Švč. M. Marijai – jie susituokė 2012 metais. Liliana susidomėjo „Draugas News“, o Mykolas norėtų išlaikyti kalbą skaitydamas „Draugą“.

Lietuvių dienos malonios ir Hollywoodo žvaigždėms

ALEXANDRA KUDUKIS

Lietuvių Dienų festivalyje apsilankė ir didžiausios Amerikos lietuvių kino žvaigždės – Ann Jillian (Jūratė Nausėdaitė) ir Ruta Lee. Ann Jillian jau 10-ies metų pradėjo vaidinti kine, televizijoje ir teatre. Ji vaidino su Natalie Wood, Mickey Rooney, Liam Nesom ir kitomis garsenybėmis. Ruta Lee, ko gero, žinomiausia iš filmo „Seven Brides for Seven Brothers“. Ji vaidino kartu su Frank Sinatra, Lucille Ball, George Burns ir daugeliu kitų žinomų aktorių kine, televizijoje ir teatre.

Man buvo didelė garbė ir privilegija pasikalbėti su abiem žvaigždėm apie jų 29 tojo Lietuvių Dienų festivalio įspūdžius.

Ann Jillian: Pirmiausia – aš prisiminiau savo vaikystę ir jaunystę. Kai man buvo 6 ar 7 metai, su tėvais pirmą kartą apsilankiau šioje parapijoje. Prisiminiau, kaip pilnoje bažnyčioje dainavau Shuberto „Ave Maria“ – *a capella*, viena, šiek tiek drebdama... Prisiminiau, kaip šokdavau tautinius šokius su Ona Razutiene ir jos dukra Danguole... Visa mano jaunystė pažvelgė man į akis atėjus į šiu metų festivalį. Kai tik įžengiau pro vartelius ir pamaciau, kiek daug lietuvių susirinko – sušilo siela. Labai daug žmonių atvyko šiomet ir daug kas priėjo prie manęs prisimindami ir norėdami pasikalbėti. Gyvenimo metai jau pakeitė mus – tiesą pasakius, buvo ne tik linksma, bet ir truputį liūdna. Iš tikrųjų buvau nustebinta, kiek daug jaunimo dalyvavo pagerbdami mūsų lietuvių kultūrą. Aš manau, kad svarbu yra prisiminti, iš kur mūsų močiutės ir seneliai kilę, nepamiršti jų įtakos mūsų gyvenime. Mes kilome iš drąsių, galingų žmonių ir jaunesniajai kartai labai svarbu suprasti ir tuo didžiulis.

- Kas jums labiausiai patiko festivalyje?
- Lietuvių kalba – visur ją girdėti buvo grynas malonumas. Buvo tiek daug lankytojų, ir visi visur kalbėjo lietuviškai. Taip malonu – net širdį šildė.
- O koks patiekalas Jums labiausiai patiko?
- Kugelis – mano mėgstamiausias patiekalas, taip pat ir visi saldumynai su aguonomis. Nors turiu pa-

Alexandra Kudukis žvaigždžių draugijoje: Ruta Lee (v.) ir Ann Jillian (d.). Kęsto Kazlausko nuotr.

sakyti, kad šiomet bulviniai blynai buvo nepaprastai skanūs.

- Ar buvo kokia ypatinga akimirka, kurią pergyvenote festivalyje?
- Priėjo mergaitė ir pasakė, kad jos močiutė Lietuvoje gerai pažinojo mano tėvą – kariuomenės lakūną. Ir labai gerai visada apie jį atsiliepdavo. Jos žodžiai suteikė papildomų štrichų mano tėvo portretui, bet ir palietė mano širdį.
- Ruta Lee:** Man buvo labai malonu matyti tiek daug lietuvių festivalyje, ypač jaunimo. Nepaprastai malonu pastebėti, kad lietuvai susirinko iš visos Amerikos. Metams bėgant keičiasi festivalio programa, bet jausmai lieka tie patys – yra proga susieiti kartu ir džiaugtis, kad esame lietuviai.

- Koks lietuviškas maistas Jums labiausiai patinka?
- Dešros ir lietuviška duona. Nusipirkau daug juodos duonos. Iš viso maisto man pati skaniausia yra lietuviška juoda duona.
- Ar norėtumėte organizatoriams ką nors patarti dėl kitų metų festivalio?
- Nepaprastai karšta, gal vertėtų truputį vėliau spalio mėnesį festivalį rengti. Daugiau nieko negalėčiau prikišti. Lietuvių Dienų festivalis visiems lietuviams primena, kodėl mes didžiuojamės savo lietuvybe. Yra proga susitikti seniai matytus draugus, susitikti naujus, išgerti lietuviško alaus, paragauti skanios naminės dešros – ir džiaugtis, kad gimėme lietuviais.

LA – Lietuvių dienos Tautodailės ir meno kambarys

BIRUTĖ PRASAUSKIENĖ

Los Angeles LB „Spindulio“ vadovės Danguolės Varnienės pakvies-tos, šių metų Lietuvių Dienose dalyvavo margučių meno žinovė Danutė Janutienė ir audėja Birutė Prasauskienė. Danguolė išpuošė vieną mokyklos kambarį Lietuvoje automis juostomis, savo dukros tautiniais drabužiais (austi Mildos Kvedarienės Arizonoje) ir įvairių Lietuvos rajonų tautinių kostiumų nuotraukomis.

Danutė Janutienė atvyko net iš Berkeley, CA su virtais kiaušininiais, vašku ir dažais pasiriuosusi demonstruoti ir mokyti lietuviškų margučių meno, o tuo pačiu pagerbti savo prieš 5 metus mirusią sesutę Giedrę Gustaitę. Giedrė nuo pat pirmųjų Los Angeles Lietuvių Dienų 1986-aisiais mokė svečius, ypač mažuosius, kaip iš balto kiaušinuکو sukurti menišką margutį. Ir šį kartą Danutės stalas buvo apgultas norinčių stebėti kaip gimsta šis stebuklas ir patiems pamėginti jį sukurti.

Birutė Prasauskienę audeklus austi paskatino audėja a. a. Julija Šlapelytė, kuri taip pat per pirmąsias Los Angeles Lietuvių Dienas pripildydavo visą kambarį savo austais tautiniais drabužiais ir puošnionimis lėlytėmis lietuvaitemis. Birutė demonstravo juostų audimą ir ke-turnytestakles, kuriomis galima austi paprastą audeklą arba raštuotas prijuostas. Norintieji galėjo pabandyti keisti nytis, mesti šaudyklę ir primušti audeklą.

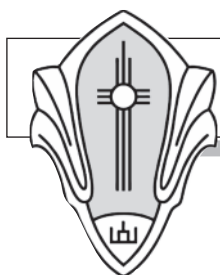
Šeštadienį meno kambaryje talkino Angelė Budreikienė iš San Diego, svečiams paaiškindama apie tautinių drabužių skirtumus, spalvų derinius ir audimo meną. Angelė mokėsi audimo meno Kanadoje pas Anastaziją Tamošaitienę, išgarsėjusią tautinių drabužių audėja.

Džiaugiamės, kad į Lietuvių Dienas vėl sugrįžo Tautodailės kambarys!

Lietuvių Dienose atgimė Tautodailės kambarys: Danutė Janutienė parengė margučių stalą, o Birutė Prasauskienė rodė, kaip austi keturnytėmis staklėmis.

Inos Petokienės nuotraukos

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė **Vida Kuprytė** • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Ateitininkai susitiko su „Ateities“ žurnalo redaktore

VAINIS ALEKSA

Kai jaunieji Partizano Daumanto-Prano Dielininkaičio kuopos nariai susirenka mėnesiniams susirinkimams Ateitininkų namuose, Lemonte, jų tėveliai taip pat susirenka pokalbiams. Jie diskutuoja apie ateitininkų ideologiją, pasaulinius įvykius, aptaria naujienas bei vietinę lietuvių veiklą, o svarbiausia – vaikų auklėjimo rūpesčius. Kai kada pas juos apsilanko ir svečių iš kitų JAV miestų ar Lietuvos.

Lapkričio 1 d. tėvelių ratelį aplankė „Ateities“ žurnalo redaktorė Reda Sopranaitė. Reda kalbėjo ekspromptu, bet nepaprastai įdomiai. Su tėveliais ji pasidalijo redaktorės darbo patirtimi. Pasakojo, kaip ji ir kiti žurnalo bendradarbiai per „Ateities“ žurnalą bando Lietuvos jaunimą įtraukti į ateitininkų veiklą. Stengiasi per gimnazijas ir jaunimo organizacijas jaunimą supažindinti su žurnalu ir pritraukti jaunų skaitytojų bei rašytojų. O pritraukti – nelengva. Žurnalo skaitytojų yra daugiau Amerikoje negu Lietuvoje.

Reda Sopranaitė

Nepaisant sunkumų, Reda į savo darbą žiūri viltingai. Kartais „Ateities“ žurnalo draugų atsiranda nenumatytose vietose – ne tik miestuose ar jau veikiančiuose miesto parapijų centruose, bet ir kaime, rajonuose, netgi Lietuvos pietryčiuose. Viešnia kalbėjo apie kaimo kuopas, kurios išlaikė ateitininkų tradicijas, kur vaikai, duodami įžodį, pasižada tęsti savo tėvų ir senelių, kurie

taip pat buvo ateitininkai, tradicija.

Paklausėme Redos, ar jai mokama už darbą. Pasirodo, ne. Reda dirba savanoriškai. Ir sako, kad taip yra geriausia. Kaip ji galėtų prašyti kitų prisidėti prie žurnalo darbo savanoriškai, jei pati gautų užmokestį. Kad išgyventų, ji dirba kitą darbą. Nors laiko redaguoti lieka nedaug, kaip nors jo suranda, nes darbas svarbus

ir jungia ateitininkus iš viso pasaulio.

Susirinkę tėvai žavėjosi Reda, jos dideliais pasiekimais ir kartu jos šviesia nuotaika ir nepaprastu kuklumu. Ji mano, jog būtų svarbu, kad žurnalą perimtų jaunoji karta, bet tuo pačiu yra pasiruošusi dirbti ir bendradarbiauti, kad žurnalas nenustotų ejęs. Šiuo metu kasmet yra išleidžiama net dešimt numerių!

Tėvelių vardu mes norime dar kartą padėkoti Redai už apsilankymą. Dėkojame už įkvėpimą, meldžiamės, kad Dievas toliau remtų jos darbą, kad darbas duotų vaisių Lietuvos jaunimui, o tuo pačiu – kad Dievas leistų jai retkarčiais pailsėti.

Mylime tave, Reda!

Čikagos jaunųjų ateitininkų tėveliai susirinkę, klausosi „Ateities“ redaktorės pašnekesio. Iš k.: Alė Simonaitienė, Regimantas Ruzgys, Rasa Vydmantienė, Ingrida Naudžiūtė-Sherpitis, Vainis Aleksa ir Dovilė Jasiukėnaitė.

Papilės Šv. Aloyzo ateitininkų kuopa švenčia jubiliejų

GENOVAITĖ PUNDZIUVIENĖ

Papilės Simono Daukanto gimnazijos Šv. Aloyzo ateitininkų kuopa 2015 m. spalio mėnesį pasitiko savo 20-ąjį rudenį. Ateitininkų šventė prasidėjo Papilės Šv. Juozapo bažnyčioje šv. Mišiomis, kurias aukėjo kuopos Dvasios vadas klebonas Jonas Jucys. Šalia papilėniškių kuopos vėliavos, perrištos Garbės juosta „Intelligentumas“ ir Garbės sargyboje saugomos vėliavininko studento Mariaus Gričiaus bei sesių, buvusių pirmininkių Simonos ir Aistės Gauronskaičių, išsiriavo atvykusių bičiulių ateitininkų iš Viekšnių, Telšių, Gargždų, Kaltinėnų, Ukrienų vėliavos. Po šv. Mišių iškilminga ateitininkų, parapijiečių, tėvų ir svečių eiseną žygiavo į Papilės Simono Daukanto gimnaziją, kur aktų salėje vyko antroji ateitininkų jubiliejinio susibūrimo „Dėkingumas“ dalis.

Susirinkusiesiems malonias akimirkas priminė du kuopos narius ir gyvenimą įamžinę E. Liachausko sukurti filmukai: „Kuopai 10“ ir „Kuopai 20“. Kadru dėka buvo galima palyginti, kaip išaugo ir keitėsi organizacijos nariai, kaip visi puikiai gyveno, lyg būtų viena didelė ir mylinti šeima. Programos pabaigoje kuopos globėja į sceną kvietė kuopos „šaknis“ – senuosius kuopos narius, dėkojo jiems. Pakvietė ir ponus iš Amerikos, kurie papildė Papilės kuopą pernai, sendraugius

Laimą ir Joną Šalčius. Ponia Laima prisiminė pirmąją pažintį su Papilės ateitininkais, pasidžiaugė, jog ateitininkijos dėka jie su ponu Jonu susipažino ir tapo šeima. Ponas Jonas pajukavo, kad jų šeimos bendras ateitininkijos stažas jau 118 metų.

Linksmiausia jubiliejinio susibūrimo dalis prasiėjo gimnazijos sporto salėje, kur laukė vaisėmis nukrauti stalai. Vaisinosi visi – tėveliai, kurie praturtino stalus ne tik savo skruzdėlynais, šakočiais, bet ir naminės gijos ašočiais, svečiai, mažyliai... Norintieji galėjo pavartyti ateitininkų albumus, surasti save nuotraukose, pabendrauti su senokai nematytu bičiuliu, pasidalinti prisiminimais, pašokti tradicinį ateitininkų „Kepė boba blynus“, sugrįžti vėl į kuopos gyvenimą, iš kur niekada ir nebuvo išėję.

Genovaitė Pundziuvienė yra Papilės Simono Daukanto gimnazijos mokytoja metodinė, Šv. Aloyzo kuopos globėja, ASS narė

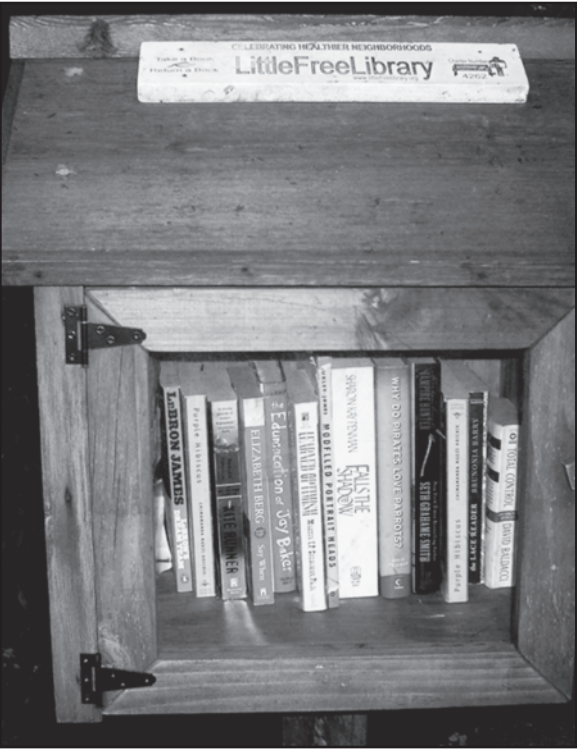
Daugiau apie šią dieną galite sužinoti ir pasižiūrėti : <https://www.youtube.com/watch?v=rRtuXyZy5IM&app=desktop>

Jaunutės ateitininkės: Livija, Akvilė, Austėja

Papilės Simono Daukanto gimnazijos prieangyje ateitininkų jubiliejaus svečiai, iš k.: gimnazijos direktorius Ramūnas Perminas, kuopos sendraugiai Jonas ir Laima Šalčiai, „Ateities“ žurnalo redaktorė Reda Sopranaitė, Akmenės rajono savivaldybės mero pavaduotojas Apolinaras Nicius, Papilės klebonas Jonas Jucys.

Atsidaręs „inkilėlio“ dureles, bet kas gali išsirinkti ir parsinešti į namus patinkančią knygą. G. Umbraso ir R. Lapas nuotr.

Knygų skaitymas gyvuoja ir įgauna naujas formas

Šiais elektroninių technologijų persunktais laikais kasdien esame raginami įsigyti vis tobulesnius, vis įmantresnius elektroninius įrenginius, kurie, sakoma, leidžia žmonėms bendrauti žaiibo greičiu. Rodos, kad kas antras miesto gatvę vaikščiojantis (o kartais, deja, ir automobilį vairuojantis) asmuo laiko prie savo ausų priglaudęs išmanųjį telefoną arba baksnoja pirštu į kažkokią rankoje laikomą lentelę, jam pranešančią apie svarbius ir nesvarbius tuo momentu vykstančius įvykius. Knygynai užsidaro, bibliotekos panašėja į retai lankomus muziejus, o technologijų šalininkai pranašauja tradicinių knygų, popierinių laikraščių, apskritai viso spausdinto žodžio artėjančią mirtį. Tačiau kartais prasišverbia ir kitoniški reiškiniai.

Pasirodo, vis dar yra žmonių, mėgstančių į rankas paimti knygą ir ją skaityti. Ir tai įgauna vis naujų gyvavimo formų. Viena iš jų – prie žmonių namų išdygstantys knygų „inkilėliai“. Tokios bibliotekėlės jau pasiro-

dė prie Čikagos esančiuose Oak Parko, Evanstono, Naperville priemiesčiuose. Tai – nedideli, mediniai, ant stiebo pritaisyti nameliai, primenantys inkilėlius. Namų savininkai juos įrengia prie savo namų ir į juos vis prikrauna knygų. Principas labai paprastas: už knygas mokėti nereikia. Jeigu praeinantis žmogus „inkilėlyje“ pastebi jį sudominusią knygą, gali ją už dyką pasiimti. Nors pageidaujama (bet nereikalaujama!) už tai palikti savo knygą.

Knygų „inkilėlio“ idėja gimė Wisconsinine. Pirmąjį tokį namelį 2009 metais pastatė šios valstijos gyventojas Todd H. Bol, norėdamas pagerbti savo motiną, buvusią mokytoją, labai mėgusią skaityti knygas. Bol idėja sparčiai plito – šių miniatiūrinių bibliotekėlių atsirado tiek daug, jog 2012 metais Bol įkūrė pelno nesiekiančią bendrovę, pavadintą „Little Free Library“ (Nemokamoji bibliotekėlė). Tas „nemokomas bibliotekėles“ – knygų „inkilėlius“ dabar galima rasti jau kiekvienoje JAV valstijoje ir netgi kituose pasaulio kraštuose. „Inkilėlių“ savininkai gali juos sukalti ir ap-

dailinti patys, bet galima ir nusipirkti Bol bendrovėje. Bendrovės adresas: Little Free Library, 573 Co. Rd. A. Suite 106, Hudson, WI, 54016. Telefonas: 715-690-2488.

Knygų „inkilėlių“ idėja pasiekė ir Lietuvą. Jau 2012 metais Vilniuje, Antakalnyje, Tramvajų gatvėje pasirodė pirmasis toks „inkilėlis“. (žr. www.laimikis.lt) Ant jo sienelės – užrašas: „Namai be knygų, kaip kūnas be sielos.“ Dar vėliau tokios bibliotekėlės įrengtos ir kitose sostinės gatvėse, tačiau tai jau nebūtinai inkilėlio formos, o idėja vystyta toliau. Pvz., – kūrybingai panaudota sena telefono būdelė. Čia ir patogiau – jeigu lauke lyja, ar belaukiant troleibuso galima pavartyti knygą, apsispręsti, ar ši knygą tikrai

jus domina... Beje Lietuvoje šią idėją „globoja“ žinomas menininkas Gitenis Umbrasas, kuris vilniečiams, miesto svečiams gerai pažįstamas iš daugybės meninių akcijų. Plačiausiai žinomos Gitenio Umbraso miesto puošmenos: grindinio plytelė „Stebuklas“ Katedros aikštėje, ant kurios užlipus reikia užsimerkus svajojant apsisukti – svajonės būtinai išsipildo, o kita – du meiliai besišnekučiuojantys Neries krantai: dešinysis sako: „Aš tave myliu“, o kairysis kukliai atsako: „Ir aš tave“.

O gal tokių inkilėlių galėtų atsirasti ir tarp lietuvių išeivijoje? Su vien lietuviškomis knygomis?

Parengė
Rimas Černius ir Vitalius Zaikauskas

New Yorke ir Washingtone koncertavo Vilniaus universiteto choras „Pro musica“

Spalio 30 – lapkričio 2 d. New Yorke ir Washingtone vyko Vilniaus universiteto choro „Pro musica“ (meno vadovė Rasa Gelgotienė) koncertai Vėlinių proga. Choras pasirodė Švč. Mergelės Marijos Apreiškimo bažnyčioje Brooklyne (New Yorkas) ir Šventosios Žemės pranciškonų vienuolyno bažnyčioje (Washingtonas). Koncertuose skambėjo Karl Jenkins „Mišios už taiką“ (A Mass For Peace), dalyb iš Gabriel Fauré „Requiem“, taip pat lietuvių kompozitorių Juozo Naujalio, Algimanto Raudonikio, Leonido Abariaus ir Vytauto Kernagio kūriniai. Koncertą Washingtone organizavo Lietuvos Respublikos ambasada JAV bendradarbiaudama su Šventojo Sosto nunciatūra Washingtone.

Lietuvos kultūros ministerijos info

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Pristatyti sovietų ir nacių nusikaltimai

Vilnius (ELTA) – Berlyne vyksiamame renginyje-diskusijoje istorikai iš Lietuvos ir Vokietijos pristatė sovietų ir nacių režimų padarytus nusikaltimus okupuotoje Lietuvoje. Diskusiją Konrado Adenauerio fondas surengė kartu su Lietuvos ambasada Vokietijoje, Vokietijos socialistinės vienybės partijos diktatūros tyrimų fondu, Vokietijos – Lietuvos forumu ir Komunistinės tironijos aukų sąjunga.

Organizatorių teigimu, pristatant sovietų nusikaltimus Lietuvoje, siekiama Vokietijos visuomenei paaiškinti Baltijos šalyse jaučiamą didelį susirūpinimą Rusijos veiksmais Ukrainoje, neteisėtą Krymo okupaciją ir kuriama įtampą tarp Rusijos ir NATO. 1940–1958 m. Lietuva neteko 1,1 mln. gyventojų, tai sudarė daugiau nei trečdalį valstybės piliečių

Į pagalbą lituanistinėms mokykloms

Vilnius (Vyriausybės info) – Švietimo ir mokslo ministerija ir Ugdymo plėtotės centras išleido naujas mokymo priemones „Kelionė į Lietuvą“ ir „Laiškai iš Lietuvos“, kurios skirtos užsienio lituanistinių mokyklų mokiniams. Pirmą kartą parengtos skaitymo knygos pagal skirtingus kalbos mokėjimo lygius.

Užsienio lietuviai lietuvių kalbos mokysis ir žaismingai, nes šiose mokymo priemonėse integruoti pasakojimai apie Lietuvos istoriją, papročius ir tradicijas, žymias asmenybes, kūrusias Lietuvą, Lietuvos geografiją ir kt. Taigi, mokydamiesi lietuviškai kalbėti, rašyti ir skaityti mokiniai kartu nemažai sužinos ir apie valstybę, tautos praeitį ir dabartį. Taip pat pirmą kartą parengtos kūrybinio rašymo knygos vaikams, jos įeina į mokomųjų leidinių kompleksus.

Mokomoji lituanistinio ugdymo priemonė „Laiškai iš Lietuvos“ skirta 10–13 metų mokiniams. Komplektą sudaro Literatūrinių tekstų knyga, Kūrybinio rašymo knyga. Pratybų sąsiuvinis, Mokytojo knyga.

Mokomųjų priemonių tikslas – ne tik pateikti medžiagą skirtingų kalbos lygių mokiniams, bet ir juos sudominti, patraukliai pristčius Lietuvos istoriją ir kultūrą, susiejus istorinį pasakojimą ir žinias apie modernią Lietuvą. Naujos mokymo priemonės bus naudingos ir grįžusių iš užsienio mokinių lietuvių kalbos mokymui. Šios priemonės laisvai prieinamos ir internete, Ugdymo plėtotės centro svetainėje.

Mokymo priemonės galima rasti <http://duomenys.ugdome.lt/?/mm/kalbos/med=39/456>.

Plačiau skaitykite „Draugo“ *Facebook* paskyroje.

Baltarusija atsisako bendradarbiauti

Vilnius (LRT.lt) – Baltarusijos teisėsaugai atsisakant bendradarbiauti, Kauno apygardos teismas negali pradėti nagrinėti bylos, kurioje buvęs KGB darbuotojas Stasys Šimkus kaltinamas genocidu. Prokurorų duomenimis, 1956 m. jis dalyvavęs suminant vieną iš partizanų vadų – Adolfą Ramanauską-Vanagą ir jo žmoną. Genocido byla Kauno apygardos teismui perduota beveik prieš metus, tačiau jos nepavyksta atversti – nėra jokių žinių apie kaltinamąjį. Prokurorų žiniomis, dabar devyniasdešimtmetis Stasys Šimkus pirmaisiais nepriklausomybės metais išvyko į Baltarusiją.

Prokuroras siūlė bylos imtis S. Šimkui nedalyvaujant – anksčiau šaukimą yra pavykę įteikti buvusiai S. Šimkaus žmonai Baltarusijoje. Tačiau teismas nusprendė, kad nagrinėti byla

A. Ramanauskas-Vanagas. Wikimedia Commons nuotr.

be kaltinamojo galima tik tokiu atveju, jei žinoma, kad jis gyvas ir veiksnius. O tokių žinių nėra.

Nukentėjusiąją pripažinta A. Ramanausko-Vanago dukra viliasi, kad byla bus išnagrinėta.

Baltarusių šnipui 3 metai kalėjimo

Vilnius (Faktai.lt) – Vilniaus apygardos teismas kaltu dėl šnipinėjimo Baltarusijai pripažino oro eismo paslaugas teikiančios valstybės įmonės „Oro navigacija“ buvusį darbuotoją Romualdą Lipskį ir skyrė jam trejų

metų ir trijų mėnesių laisvės atėmimo bausmę.

Šis nuosprendis gali būti skundžiamas Lietuvos apeliaciniam teismui.

Rusija naikina tik Sirijos opoziciją

Washingtonas (ELTA) – JAV diplomate Vidurio Rytuose Anne Patterson pareiškė, kad 85–90 procentų Rusijos smūgių iš oro Sirijoje buvo nukreipti prieš šios šalies nuosaikiąją opoziciją.

Per JAV Atstovų rūmų posėdį A. Patterson taip pat sakė, kad prezidentas Barack Obama svarsto papildomus būdus, kaip suintensyvinti JAV

kampaniją prieš „Islamo valstybę“, užėmusią dideles teritorijas Irake ir Sirijoje.

Sirijos prezidento Bashar al-Assad sąjungininkė Maskva teigia, kad jos vykdomi oro antpuoliai nukreipti prieš „Islamo valstybę“, tačiau Washingtonas tvirtina, kad per daugumą jų apšaudomi Sirijos opozicijos sukilėliai.

Visgi rusų lėktuve sprogo bomba?

New Yorkas (Faktai.lt) – JAV žvalgyba mano, kad Rusijos aviacijos bendrovės „Kogalymavia“ lėktuve A321, sudužusiame Sinajaus pusiasalyje, veikusiai sprogo bomba, kurią į jį įnešė teroristai.

„Nuojauta sako, jog tai buvo sprogstamasis įtaisas, padėtas bagaže ar kur nors lėktuve“ – cituojamas neįvardytas šaltinis. JAV žvalgybos analitikų nuomone, teroristai galėjo įnešti sprogstamąjį įtaisą į lėktuvą,

kai šis stovėjo Šarm el-Šeicho oro uoste. Tačiau tai nėra oficiali ir galutinė JAV žvalgybos tarnybų išvada.

Rusijos aviacijos kompanijos „Kogalymavia“ lėktuvas A321, skridęs maršrutu Šarm el-Šeichas – Sankt Peterburgas, sudužo spalio 31 d. praejus maždaug pusvalandžiui po pakilimo Sinajaus provincijoje. Iš viso lėktuvu skrido 217 keleivių ir septyni įgulos nariai. Jie visi žuvo.

Susitiks Kinijos ir Taivano prezidentai

Taibėjus (BNS) – Kinijos ir Taivano prezidentai netrukus surengs viršūnių susitikimą Singapūre. Tai pirmosios tokio rango pareigūnų derybos tarp abiejų priešininkių nuo 1949-ųjų, kai Taivanas ir Kinija atsisakė pasibaigus pilietiniam karui.

Jungtinės Valstijos atidžiai stebės susitikimą tarp savo pagrindinės varžovės Kinijos ir savo sąjungininko tame regione Taivano. Baltieji Rūmai

atsargiai pasveikino žinią apie viršūnių susitikimą.

Valstybinės naujienų agentūros „Xinhua“ išplatintame pareiškime Kinija gyrė numatytą susitikimą kaip labai reikšmingą įvykį. Išsamesnės informacijos apie tai, ką ketinama svarstyti viršūnių susitikime, kol kas neturima. Bendras pareiškimas po derybų taip pat nenumatytas. Pekinas vis dar laiko Taivaną savo teritorija.

Rusai tebešlovina Putiną

Vienybės su Putinu diena Maskvoje.

TASS nuotr.

Maskva (BNS) – Prezidentas Vladimiras Putinas lapkričio 4 d. šlovino patriotizmą, dešimtims tūkstančių žmonių žygiuojant Maskvos gatvėmis Kremliaus surežisuotoje vienybės eisenoje.

Augant socialinėms ir ekonominėms problemoms šalyje ir įtampai santykiuose su Vakaraais, Rusija minėjo Tautos vienybės dieną. Parade Maskvos centre dalyvavo maždaug 85 tūkst. žmonių.

Rusijoje Vienybės diena, kuri švenčiama jau vienuoliktus metus, minint 1612 metų įvykius, kai Kuzmos Minino ir Dmitrijaus Požarskio vadovaujami liaudies savanorių būriai išvadavo Maskvą nuo lenkų, įgauna vis didesnę svarbą, vyriausybei kurstant tautos nacionalizmą ir kartu sun-

kiau suvaldomą jo ultradešinės pakraipos variantą.

Kartu su Rusijos Ortodoksų Bažnyčios patriarchu Kirilu, rabinu ir Rusijos vyriausiuoju muftijumi V. Putinas padėjo gėlių prie K. Minino ir D. Požarskio paminklo Raudonojoje aikštėje.

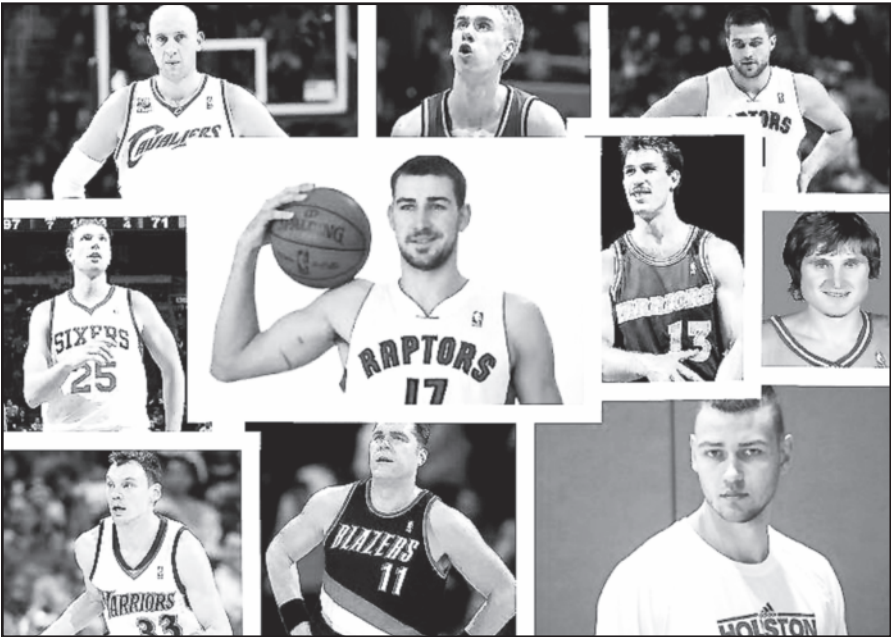
Jau 15 metų valdžioje esantis V. Putinas nacionalizmą laiko vienu galingiausių ginklų, siekiant išsaugoti višiuomenės paramą konflikte su Vakaraais. Antrame pagal dydį Rusijos mieste Sankt Peterburge nacionalistų aktyvistai atsisakė planų surengti kasmetinį parodą ir vietoje jo organizavo savaitgalį Egipte įvykusios keleivinio lėktuvo katastrofos 224 aukų atminimo pagerbimą.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Žvilgsnis į NBA virtuvę: stipriausioje krepšinio lygoje – 8 lietuviai

Stipriausios pasaulio krepšinio lygos – NBA slenkstį pražengė 10 Lietuvos krepšininkų.

Prieš dvi savaites prasidėjo NBA kovų maratonas, o tarp 30 lygos komandų kelionę per 2015–2016 m. sezoną pradės ir aštuoni lietuviai.

Lietuvos rinktinės pažiba Jonas Valančiūnas pradėjo ketvirtąjį sezoną Toronto „Raptors” klube. Ketvirtus metus Houston „Rockets” komandoje žais ir Donatas Motiejūnas, dėl nugaros operacijos praleidęs praėjusio NBA sezono pabaigą ir Europos čempionatą.

Jau daugiau nei dešimt metų esantis rezultatyviausias visų laikų Lietuvos rinktinės krepšininkas Artūras Karnišovas (oficialiose rungtynėse jis yra įmetęs 1 456 taškus) dirba Denver „Nuggets” klube. Norėdamas daugiau laiko skirti „Nuggets” komandos vadybai, A. Karnišovas kitąmet jau neprisijungs prie JAV komandos trenerių kolektyvo, su kuriuo 2014 m. tapo platenos čempionais.

Rezultatyviausias visų laikų Lietuvos rinktinės krepšininkas A. Karnišovas, 2014 m. dirbdamas JAV komandos trenerių kolektyve, tapo pasaulio čempionu. Šiuo metu lietuvis rūpinasi NBA Denverio „Nuggets” komandos vadyba.

Denver „Nuggets” darbuojasi ir dar vienas lietuvis – Tomas Balčėtis, kuris prie klubo vystymosi prisideda savo idėjomis.

Dallas „Mavericks” tarptautinių skautų būriui vadovauja Barcelonos

olimpinių žaidynių prizininkas Alvydas Pazdrazdis, o dabartinis Lietuvos rinktinės skautas Benas Matkevičius yra Bostono „Celtics” žvalgas.

JAV gyvenantis krepšinio teisėjas Gediminas Petraitis praėjusį sezoną debiutavo NBA ir švilpė per dvylika lygos rungtynių, taip pat per šių metų vasaros lygos kovas.

Prieš ketverius metus karjerą baigęs Žydrūnas Ilgauskas Clevelando „Cavaliers” klube yra generalinio vadybininko konsultantas.

NBA – su Lietuva susiję pažįstami veidai

Visas būrys anksčiau LKL klubuose žaidusių krepšininkų rungtyniaus NBA komandose šį sezoną: tai buvę „Žalgirio” legionieriai amerikiečiai James Anderson (Sacramento „Kings”), Sonny Weems (Phoenixo „Suns”), Ty Lawson (Houstono „Rockets”), serbas Boban Marjanović (San Antonio „Spurs”), buvęs „Lietuvos ryto” žaidėjas australas Aron Bayness (Detroito „Pistons”), dalį praėjusio sezono „Neptūne” žaidęs amerikietis Keith Benson (Miamio „Heat”).

Antrąjį sezoną NBA pradės lietuvių kilmės kanadietis Nik Stauskas, vasarą iš Sacramento „Kings” perėjęs į „Philadelphia 76ers”. Dallaso „Mavericks” generaliniu vadybininku lieka buvęs Lietuvos rinktinės trenerių konsultantas Donnie Nelson. Buvęs žalgirietis Robert Pack šiemet dirbs trenerio asistentu New Orleans „Pelicans” klube.

Lietuvių NBA – tiek pat, kiek šveicarų

Iš viso NBA 2015–2016 m. sezoną pradėjo 57 europiečiai. Daugiausia stipriausioje pasaulio krepšinio lygoje šiemet yra prancūzų – net 11. Antroje vietoje – Ispanija su 6 krepšininkais, po 4 delegavo Kroatija ir Vokietija, po 3 – Serbija, Rusija, Slovėnija, Turkija ir Italija. po 2, kaip ir Lietuva, atstovus turės ir Šveicarija, Juodkalnija, Graikija bei Bosnija ir Hercegovina.

Daugiausia žaidėjų NBA – 3, Lie-

tuva turėjo 2005-aisiais, kai NBA rungtyniavo Žydrūnas Ilgauskas (Clevelando „Cavaliers”), Linas Kleiza (Denverio „Nuggets”), Darius Songaila (Chicago „Bulls”), Šarūnas Jasikevičius („Indiana „Pacers”), Arvydas Macijauskas (Oklahomos „Hornets”) ir Martynas Andriuskevičius („Cavaliers”).

J. Valančiūno laukia geriausias sezonas?

Jonas Valančiūnas pradėjo naująjį NBA sezoną. Ir jis bus kitoks. 23 metų 213 cm ūgio vidurio puolėjui sudarytos visos sąlygos sužibėti ryškiausiai per pastaruosius ketverius metus. Statistika rodo, kad J. Valančiūnas gali tapti NBA žvaigžde. Dabar – viskas lietuviu rankose.

64 mln. JAV dolerių sutartis įpareigoja ne tik J. Valančiūną. Toronto „Raptors” treneris D. Casey privalo dar labiau įtraukti daugiausiai uždirbantį krepšininką į komandos žaidimo schemas. Kita vertus, Jonas tikrai nėra tas krepšininkas, kuris į aikštę bus leidžiamas avansu. Jo žaidimas puolime yra vienas produktyviausių NBA. Jo taškų vidurkis per vieną ataką gaunant kamuolį po krepšiu yra didžiausias visoje lygoje (0,701 tšk.).

Praėjusį sezoną dvitaškius jis metė 57,2 proc. tikslumu. Geresnį nei 57 proc. pataikymą turi tik 11 NBA krepšininkų. Be to, stabdyti J. Valančiūną pražangomis neapsimoka. „Centras” realizuoja 78,6 proc. baudų metimų. Jonas ištis yra galinga jėga po krepšiu. Jei pagaliau užtikrintai mes ir iš vidutinio nuotolio, ką jis jau buvo įrodęs, kad gali, puolime lietuvis bus žvėriškas.

NBA turi statistikos filtrą, pagal kurį sulyginami visi žaidėjai nepriklausomai nuo aikštėje praleidžiamo laiko skaičiaus. Išvedamas visų jų statistikos vidurkis skaičiuojant 36 minutes. Žaisdamas po 36 minutes per rungtynes J. Valančiūnas rinktų 16,5 taško, atkovotų 11,9 kamuolio ir blokuotų 1,6 metimo. O tai – Visų žvaigždžių rungtynių žaidėjo statistika.

Kita vertus, jis labai priklauso nuo komandos veiksmų. J. Valančiūnas nėra toks universalus, kad puolime nešėtų didelę naudą negaudamas kamuolio. Todėl D. Casey turės keisti puolimo strategiją ir nebeversti viso žaidimo per gynėjų grandį, kaip tai įžūliai darė 2014–2015 m. sezoną.

Didžiausias J. Valančiūno Achilo kulnas – gynyba. Bet jei D. Casey pavyks sustyguoti žaidimą gynyboje taip, kaip jis kalba, į lietuviu daržą skries vis mažiau kritikos akmenų.

Kad ir kaip bebūtų, J. Valančiūno rodikliai 2015–2016 m. sezoną turėtų būti geriausi per ketverius jo metus NBA, tačiau tai nereiškia, kad „Raptors” irgi žais geriausią sezoną klubo istorijoje.

Per pirmąsias ketverias naujojo NBA sezono rungtynes J. Valančiūnas vidutiniškai rinko po 15,5 taško ir atkovojo po 11 kamuolių.

„Rockets” nepratęsė sutarties su D. Motiejūnu

Po nugaros operacijos sveikstančio Houstono „Rockets” aukštaūgio Donato Motiejūno sugrįžimo ant parketo dar gali tekti gerokai palūkėti. 25-erių metų lietuvis aikštėje gali pasirodyti tik gruodžio mėnesį.

D. Motiejūnas jau kurį laiką treni-

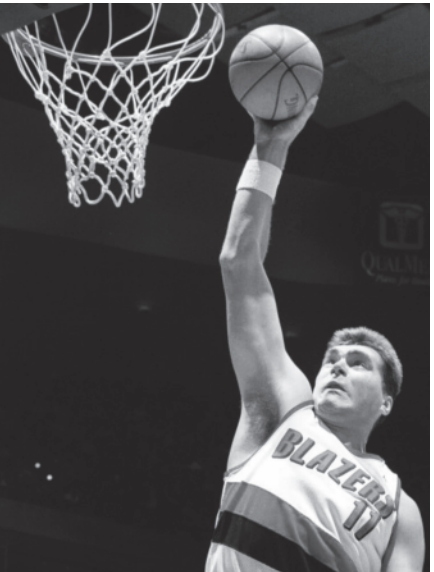
ruojasi individualiai, tačiau kontaktinio krepšinio klubo medikai jam žaisti dar neleidžia. Lietuvui dar prireiks bent jau kelių savičių, kad būtų tinkamai pasiruošta naujam sezonui.

Operacija po nugaros traumos D. Motiejūnui buvo atlikta balandžio mėnesį. Dėl šios priežasties jis praleido ne tik praėjusio sezono NBA atkrintąsias varžybas, bet ir Europos čempionatą, kuriame Lietuvos rinktinė iškovojo sidabrą. Pradžioje buvo tikimasi, kad lietuvis „Rockets” klubui galės padėti nuo naujo čempionato starto, tačiau reabilitacija tęsiasi ilgiau nei planuota.

„Rockets” ir D. Motiejūnui šį rudenį susitarti dėl naujo kontrakto nepavyko. Tai reiškia, kad ateinančią vasarą lietuvis taps apribotu laisvuju agentu.

NBA analitikai prognozuoja, kad labiausiai patobulėjusiu žaidėju gali tapti 25-erių metų D. Motiejūnas. Prieš atliekant šią prognozę, dar nebuvo žinoma, kad Donatas praleis visą treniruočių stovyklą ir negalės žaisti nuo sezono pradžios. Nepaisant to, D. Motiejūnas gali greitai grįžti ir užimti vietą šalia Dwight Howard. D. Motiejūnas – puolimą išplečiantis aukštaūgis, galintis žaisti dviejose pozicijose ir puikiai kovoti dėl kamuolių. Tai žaidėjas, kurį tu nori matyti šalia D. Howard.

Praėjusį sezoną D. Motiejūnas pelnydavo po 12 taškų, atkovodavo 5,9 kamuolio ir atlikdavo 1,8 rezultatyvaus perdavimo.

Visų laikų Europos legendų sąrašas A. Sabonis – antras

2015 m. Arvydas Sabonis tinklalapio eurohoops.net surengtuose geriausio visų laikų Europos krepšininko rinkimuose surinko 4 530 balsų. Lietuvos krepšinio legenda sąrašą užėmė antrąją vietą, atsilikęs nuo kroatų Dražen Petrovič. Tragiškai žuvęs Kroatijos krepšinio simbolis sulaukė 5 829 balsų.

Rinkimuose dalyvavo 16 tūkst. 506 žmonių iš 158 šalių. Rinkimuose dalyvavo 3 685 lietuviai, 4 516 kroatų.

Rinkimų rezultatai:

- 1. Dražen Petrovič 5 829
- 2. Arvydas Sabonis 4 530
- 3. Dejan Bodiroga 2 422
- 4. Nikos Galis 1 077
- 5. Vlade Divacas 813
- 6. Dirk Nowitzki 558
- 7. Toni Kukoč 488
- 8. Krešimir Čošič 331
- 9. Pau Gasol 211
- 10. Šarūnas Marčiulionis 93
- 11. Tony Parker 74
- 12. Sergej Belov 37
- 13. Juan Antonio San Epifanio 24
- 14. Dino Radja 16
- 15. Dino Meneghin 6

Už archyvo sienų

30 metų be kompozitoriaus Juozo Žilevičiaus (IV)

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Tęsinys. Pradžia – spalio 17 d. laidoje

Meilė rusams ir rygietiškiems šprotams

Dažnai penktadienio vakarais užsukdavau į kultūrinės vakarones, kurios vykdavo Jaunimo centro kavinėje. Eidamas Claremont gatve pro Jėzuitų kiemėlį dažnai matydavau rūsiję degančią šviesą. Suprasdavau, jog archyvo šeimininkas klausydavosi savo mėgstamiausios radijo laidos вечерний звон („Vakariniai varpai“). Tas Šv. Georgijaus provoslavų parapijos Čikagoje pusvalandines laidas WOPA 1490 AM stotyje vesdavo Rostislavas Diakonovas. Jose skambėjo religinė muzika bei tarpukario retro. Jokių tarybinių estrados plokštelių Diakonovas eteryje negrodavo. Žilevičius, manyčiau, jį pamėgo dėl keleto priežasčių. Studijuodamas Peterburge Žilevičius turėjo progos artimai susipažinti su provoslavų bažnytinės muzikos repertuaru. O apsigyvenęs New Jersey jis dažnai vydo į pajūrį, kur Ashbury Park pietaudavo su iš TSRS pabėgusiu garsaus „Dono kazokų“ choro vadovu Sergejumi Žarovu.

Apie anuometinius susitikimus Žilevičius dailindavosi su radijo laidų vedančiuoju Diakonovu – kartais raštu (aš šeimininko laiškus spausdindavau rašomąja mašinėle), kartais telefonu – telefono numerį tekdavo man surinkti). Diakonovas taipogi pamėgo Žilevičių. Vasario 16-osios (sykį net Vinco Kudirkos „Lietuvos himno“ rusišką vertimą, berods, Antano Venclovos, ypač jaudinančiai perskaitė eteryje), Šventų Kalėdų bei kitomis progomis savo laidose jis sveikindavo ne tik Žilevičių, bet ir mane („archyvo administratorių“), mano močiutę Elena Lapienę bei kitus lietuvius klausytojus, pagrodamas kokią lietuvišką dainą – dažniausiai religinę giesmę. Tiesa, vėliau supratau, kodėl jis (beje, kalėdinėse laidose lenkus klausytojus visada sveikindavo lenkiškai, čekus – čekiškai, gi vokiečius – vokiškai) taip pamilo lietuvius. Kartą asmeniškai susipažinau su Rostislavu Ivanovičiumi Auditorium teatre miesto centre. Atpažinau jį iš balso. Priėjau prie jo, prisistačiau. Pasakui sakau jam: „A eto moja babuška – Elena Lapienė.“ Jis galantiškai nusilenkė, pabučiavo mano močiutės ranką. Pažintį tęsėme. „A eto moja žena. Ona iz Litvy – iz Šavli“, – tvirtino radijo laidų redaktorius. Tiesa, Šiauliuose gimusi ponė Diakonovienė su mumis lietuviškai nebendravo. Gal ir nemokėjo kalbos, o gal tiesiog pamiršo?

Kad Muzikologijos archyvo šeimininkas nuolat prisimindavo savo studentavimo metus Peterburge, išryškėjo dar ir tokiu, sakyčiau, nostalgiskai buitiniu būdu. Ypatingus Muzikologijos archyve apsilankiusius svečius Žilevičius vaišindavo tarybiniais skanėstais – konservuota žuvimi, marinuotais agurkais ir pomidorais bei kvapnia, tiršta juodųjų serbentų uogieniene. Retsykiais jis paprašydavo brolio Petro „pasiaukoti“ ir nuvažiuoti į Dolgich rusišką knygyną Harding gatvėje netoli North Avenue parvežti šių skanumynų. Brolis Petras jo norams pakludavo. Deficitinės (bent Čikagoje) tarybinės maitos prekės rasdavo garbingą vietą ant archyve stovėjusio stalo.

Kito šeštadienio laidoje susipažinsite su tais už stalo sėdėjusiais svečiais – Muzikologijos archyvo šeimininko Juozo Žilevičiaus draugais ir gerbėjais.

Judėjimas Muzikologijos archyve prilygtų judėjimui geležinkelio stoties perone. Vieni čia tik laikinai stabtelėdavo, iš tolo pamojuodami Žilevičiui, kiti ilgėliau (ar dažniau) „užtrukdavo“ šios stoties bufete norėdami pasišnekučiuoti ar prie bendro stalo paraugauti šeimininko nostalgiskų, studentavimo laikus Peterburge primenančių delikatesų ...

Žilevičius – recenzentas ir Tabor Farm

Išėivija buvo turtinga savo muzikos korifėjais. Žinoma, ne visi jie turėjo reikalų su Juozu Žilevičiumi. Tačiau kai kurie jį pažinojo ir kartu su juo dirbo. Štai ką prisimena Clevelande gyvenanti garsi mecosopranas Aldona Stempužienė savo elektroniniame laiške:

Akimirka po „Giesmių vakaro“ koncerto Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapijoje Čikagoje 1979 m. balandžio 8 d. Sėdi (iš k.): Aldona Buntinaitė ir Juozas Žilevičius, už jų stovi parapijos chorvedis Jurgis Lampsatis.

Vaclovo Noreikos nuotr. Iš Tėviškės parapijos (Čikaga) archyvo.

„Pradėjau galvoti, kad gal buvau prof. Žilevičiaus Mūza?...

Profesorius Žilevičius, kur tik galėdavo, lankydavo mano koncertus. Yra parašęs ir įvertinimų, visuomet nuostabių. Jų gal yra likę mano archyve Californijoje. Susitikimai su juo būdavo labai trumpi, aš po koncertų skubėdavau į namus. Esame dar susitikę Tabor Farm, Santaros-Šviesos suvažiavime – jis labai norėjo mano kompanijos, o aš slapčiausi nuo garsaus kompozitoriaus, profesoriaus...”

Aldona Stempužienė savo laiške paminėjo Juozo Žilevičiaus viešnages Tabor Farm vasarvietėje Sodus, Michigane. Savo bibliotekoje sauguju gausiai iliustruotą 25 puslapių reklaminių leidinuką anglų kalba „The Juozas Žilevičius Library of Lithuanian Musicology“. Lietuviškai jį parengė pats archyvo steigėjas, o į anglų kalbą tekstą išvertė archyvo kuratorijos narys, JAV gimęs muzikas prof. Leonardas Šimutis, Jr. 1973 m. šį leidinėlį išspausdino Mykolo Morkūno spaustuvė Čikagoje, o finansavo jį Valdas Adamkus (kaip rašoma leidinyje – „Publication made possible by Valdas Adamkus“).

Parūpo paskambinti Lietuvos Respublikos prezidentui Valdui Adamkui – mudviejų pokalbio metu jis mintimis nostalgiskai sugrįžo į kadaise savo vadovaujamą Tabor Farm. Kasmet ten vasa-

rodavo ir Juozas Žilevičius. Prie bendro stalo Žilevičius su Adamkumi dažnai diskutuodavo apie tai, kas labiausiai rūpėjo – Lietuvos išsilaivinimo klausimais, o taipogi apie JAV politiką.

Netrukus telefoninį pokalbį atsivijo ir elektroninis laiškutis iš Prezidentūros:

„Prof. Juozas Žilevičius, rašo V. Adamkus – tai išskirtine, talentinga, tautai didžiai nusipelnusi asmenybė. Nepriklausoma Lietuvos valstybė tikriausiai neturi muzikoje asmens, kuris ne tik išryškėjo kaip kompozitorius, bet buvo Lietuvos muzikos pasaulyje kūrėjas, organizatorius, mokytojas. Tam tikrą gyvenimo dalį praleidęs užsienyje, lietuviško kūrybinio darbo neapleido. Apgailėtina, kad Juozo Žilevičiaus veikla, kūryba mažai žinoma dabartinėje Lietuvos visuomenėje. Tas pasakytina ir apie mano kartą išėivijoje.

Artimiau susipažinau su profesoriumi JAV, „Santaros“ organizacijos dėka. Ši organizacija patraukė Juozo Žilevičiaus dėmesį lietuviška kultūrine veikla. Jis, nežiūrint garbaus amžiaus, buvo aktyvus suvažiavimo dalyvis. Nuo 1976 metų kasmet su Alma 3–4 savaitėms pasikviesdavom į Tabor Farm vasarvietę Juozą Žilevičių pailsėti, ištrūkti į gamtą. Nors labai susilpnėjęs buvo jo regėjimas ir klausia, tai netrukė jam dalyvauti suvažiavimuose.

Dailininko Antano Rukštelės tapybos parodoje Čiurlionio galerijoje Čikagoje 1962 m. lapkričio 3 d. (iš k.): Valdas Adamkevičius-Adamkus, prof. Viktoras Biržiška, kompozitorius Juozas Žilevičius.

Iš LR prezidento Valdo Adamkaus asmeninio albumo.

Svečiavimosi pas mus metu turėjau progos ilgas valandas kalbėtis apie jo darbus, kuriant Lietuvos muzikinį gyvenimą. Esu įsitikinęs, kad Juozas Žilevičius vertas mokslinės ir autobiografinės knygos. 1973 metais Čikagoje išleistas kuklus leidinukas neatspindi šios asmenybės įnašo į Lietuvos muzikologijos istoriją. Jo požiūris, kūrybingumas, organizacinis darbas yra išliekančios ir paskatinančios vertės Lietuvos kultūros lobyne.”

Perskaičiusi mano ankstyvesnius straipsnius apie Žilevičių, atsisaukė vasaromis Tabor Farm vasarvietėje padavėja ir savotiška Žilevičiaus gide dirbusi tuomet cicerietė Roma Olšauskaitė. Ji prisimena lydėjusi aklą Žilevičių tris sykius per dieną į valgyklą – tai buvo 1971 ir 1972 m. Vasaromis ten uždarbiaudavo ir daugiau jaunimo, bet apart Lauros ir Tomo Jurkštų (beje, jų močiutė Janina Bukaveckienė buvo toji moteris, kur dar 1969 m. ragino mane savanoriauti Muzikologijos archyve) bei Romos, kiti vasarvietėje dirbę studentai silpnai ar iš vis lietuviškai nemokėjo. Roma prisimena, kad, pasibaigus viešnagei Žilevičius arbatpinigiais padavėjų ir gidų nelepindavo...

O jūs grybai, grybai...

Į archyvą pas Žilevičių dažnai užsukdavo klaidėdė Aldona Buntinaitė. Ji mokėsi dainavimo pas Alice Stephens, dalyvavo jos moterų ansamblyje. O ponija Stephens buvo didelė Žilevičiaus gerbėja. Kiekvieno jos vadavaujamo ansamblio koncerto programėlė, spaudos atsiliepimas, nuotrauka tvarkingai atsirasdavo Muzikologijos archyvo fonduose. Tą dokumentiką Žilevičiui pristatydavo būtent Buntinaitė. Geraširdei Aldonai viskas buvo įdomu, o ir Žilevičiui buvo mielas toks nostalgiskas bendradarbiavimas su mažlietuviiais. Žilevičius dažnai lankydavosi lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapijos (tuomet – netoli Jėzuitų vienuolyno, Marquette Parke) rengiamuose koncertuose. Čia visad atrasdavo bendrų kalbų su kompozitoriumi Vladu Jakubėnu (kuris, beje, buvo Muzikologijos archyvo kuratorijos pirmininkas), parapijos chorvedžiu Jurgiu Lampsačiu bei soliste Aldona Buntinaite. Aldona žinojo Žilevičiaus silpnbę. Porą šimtų metrų nuo vienuolyno, kuriame jis gyveno, ties 59 ir Western gatvių sankryža, buvo angliško stiliaus „pubas” – restoranas. Tai buvo viena iš nedaugelių vietų Čikagoje, kurioje buvo ruošiami grybų patiekalai. Su Aldonos vairuojamu senu „Volkswagenu” jiedu dažnai ten užsukdavo pavakarieniauti. Tokios išvykos itin džiugindavo aklą senuką.

Jam taipogi patikdavo „šrimpsai”. Mat gyvenamas New Jersey netoli Atlanto, Žilevičius turėjo daug progų pasmaguriauti ką tik žvejų pagautomis krevetėmis. Čikagoje jų irgi netrūko. Kai jam atsi-bosdavo pietauti vienuolyne, jis sugalvodavo „užfundyti” pietus sau ir man netoliese Western gatvėje buvusioje kėgliavimo salės užkandinėje. Imdavo mane už parankės ir vėžlio žingsniu ten nutapnodavome. Krevetės, keptos bulvytės, na ir butelaitis „Schiltz” – jis būdavo toks patenkintas, tarsi gavęs tai, kas svarbiausia gyvenime!

Aklasis – visaregis

Žilevičius įtarinėjo visus, ypač savo artimiausius bendradarbius. Jo akyse visi buvo „nešvarūs”. Jakubėnas buvo vagis. Kreivėnas buvo vagis. Bertulis – taip pat. Strolia irgi. Ir mano pavardę jis linksniuodavo kartu su „nusikaltėlių”. Ypač jis įsiuto kartą neradęs vieno ankstyviausių JAV lietuvių muzikos veikėjų, chorvedžio Leono Eremino (1863–1927) rašytų laiškų. Žilevičius tokiu būdu sukurdavo neigiamą aurą tarp mūsų visų. Iš tikrųjų niekas nesidomėjo Ereminu, o juolab jo laiškais. Praėjo pusmetis, gal metai, ir kažkas iš archyvo savanorių netikėtai rado aplanką, užsimetusį lentynoje tarp dėžių. Pasirodo, tai ir buvo Eremino korespondencija, dėl kurios šeimininkas taip pergyveno. Tokių atvejų buvo ne vienas ir ne du.

Kadaise jis tvirtino matęs kaip dienos šviesoje iš archyvo „kažkas” išsinešė keletą prieškarinių Rytų pakrantės geriausių chorų varžybų fejų. „Išsinešta” – ar tiesiog pasimetė?.. Vieną lipnią vasaros popietę archyvo kambarėlyje jau nebuvo įmanoma kvėpuoti. Žilevičius nuolat bumbėjo, kaltindamas visus iš eilės. Nutariau jo sukurtą neigiamą aurą išskleisti. Pasa-

kiau jam, jog einu pas šeimininkę pasiimti kibiro karšto vandens, muilo ir skudurų, nes tokioje aplinkoje tarp didžiausių neskaitytų laikraščių kalnų ir piršto storumo dulkių sluoksnių dirbti neįmanoma. Užsilipęs ant kopėčių pradėjau valyti dulkes nuo stiklinės sekcijos, kurioje buvo sudėti vertingesni eksponatai. Ant sekcijos viršaus gulėjo į laikraščius ir paklodes įsukti „objektai”. Net neatvyniojęs, supratau kas ten slypi. Padavęs juos Žilevičiui į rankas, tariau – „Turbūt, Tamstelen (jis į visus taip kreipdavosi, o mane tai siuntino, nes sykį taip prabilęs namuose iš mamos aš gavau pylos, mat ji tvirtino, kad Suvalkijoje tik į ūkio tarnus taip kreipdavosi), to ieškote”? Suprato... Skruostu nuriedėjo ašara, ir jis iškart pasikvietė mane į savo miegamąjį, kur už rašomojo stalo laikė butelį „Christian Brothers” brendžio. Įpyliau ir jam, ir sau po šimtą gramų. Maukt – jau šeimininko stikline tuščia! Įdomu, kieno pergalei?

Prieš spektaklio paskutinę uždangą

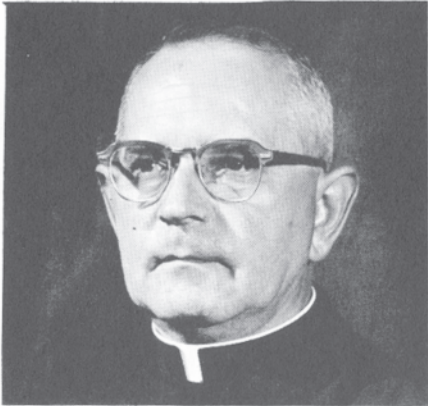
Savo straipsnyje „Juozo Žilevičiaus Lietuvių muzikologijos archyvas: teisiniai aspektai ir saugumo garantai” (Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavimo darbai tomas 20, Vilnius, 2006) muzikologė Danutė Petrauskaitė yra padariusi štai kokių taiklių išvadų:

„Šiuo metu J. Žilevičiaus-J. Kreivėno lietuviškos muzikos archyvas kaip LTSC nuosavybė yra oficialiai įteisintas ir saugomas Ilnojaus valstijos įstatymų. Vis dėlto kyla keli klausimai: pirma, kokių pagrindų yra ignoruojama testamentinė J. Žilevičiaus valia, kurią pasižadėjo vykdyti jėzuitai? Juk Lietuva nuo 1990 m. yra nepriklausoma valstybė. Ne vienas išeivijos kultūros veikėjas (dr. Kazys Pemkus, Ansas Lymantas, Vilius Pėteraitis, Vytautas Kavolis ir kt.) savo bibliotekas bei archyvus perdavė Lietuvai. Čia jie sėkmingai prižiūrimi ir duoda didžiulę visuomeninę ir mokslinę naudą.

Klausimas kyla ne vien dėl moralinio aspekto, bet ir dėl muzikologinių fondų prieinamumo. Nors LTSC prezidentas sudaro labai puikias sąlygas darbuotis šiame archyve visiems lankytojams, tačiau į Čikagą dėl finansinių išteklių stokos gali atvykti iš tėvynės tik vienas kitas muzikas. Vietiniai lietuviai ar svetimtaučiai labai retai čia užsuka. Lietuvoje, kur studijuojama lietuvių muzikos istorija, kur rašomi šia tema magistro ir daktaro moksliniai darbai, jų būtų keleriopai daugiau ir archyvas galėtų pateisinti savo funkciją. Deja, JAV užjūrio lietuviai yra įsitikinę, kad J. Žilevičiaus archyvas yra jų kultūros dalis, todėl neketina šių lobių perduoti Lietuvai. Jie argumentuoja taip – netekus archyvo, išeivijoje būtų sunku rengti koncertus, dainų šventes, leisti „Muzikos žinias”. Nepaisant to, reiktų ieškoti optimalaus varianto, kaip įvykdyti testamentinę J. Žilevičiaus valią ir patenkinti abipus Atlanto gyvenančių lietuvių poreikius. Antra, kaip derėtų profesionaliai sutvarkyti archyvą ir padaryti jį prieinamą kuo didesnei skaitytojų grupei? Šis klausimas nėra susijęs su archyvo įkurdinimo vieta. Jis aktualus tiek gyvuojantis JAV, tiek jei būtų perkeltas į Lietuvą. Juk ir pagal J. Žilevičiaus valią pargabentas į tėvynę archyvas gali būti užkonservuotas.

Norint fondus padaryti prieinamesnius, reiktų: a) dokumentus, nuotraukas bei rankraščius nuko-pijuoti skaitmeniniu būdu ir įtraukti į internetą (tai sėkmingai daro Prancūzijos, Vokietijos, Skandinavijos šalys). Tuomet, nepriklausomai nuo archyvo buvimo vietos, muzikologine medžiaga galėtų naudotis bet kurioje pasaulio vietoje esantys žmonės, suinteresuoti lietuvių muzikine kultūra; b) būtina padaryti J. Kreivėno ir J. Žilevičiaus sukauptų kny-

collection. An attempt was made to find a temporary home for the archives at the New York Public Library, the Library of Congress and elsewhere. Since he was unable to find a permanent home for the archives Juozas Žilevičius donated his entire collection to free, independent Lithuania. The archives were accepted in 1960, for free independent Lithuania, by the late former General Consul of Lithuania, Dr. Petras Daužvardis. The Lithuanian Jesuit Fathers of Chicago agreed to house the collection. The archive was formally named the *Juozas Žilevičius Library of Lithuanian Musicology*. The official transfer and opening of the archives took place on October 5, 1960 at 2345 West 56th Street, Chicago, Illinois. About three thousand pounds of materials had been shipped from Elizabeth, New Jersey, the former home of Juozas Žilevičius. A committee was organized to oversee the operation of the library. Financial aid became dependent upon donations from individuals and various organizations.

Bronius Krištanavičius, S.J.
(Provincial 1952 - 1961)
He invited the Library of Lithuanian Musicology to the Jesuit House

Apmaudu, kad net šiais laikais Amerikos lietuvių pomirtiniai donorystės pageidavimai lieka neišpildyti. Juozas Žilevičius aiškiai pasakė, kam jis dovanoja savo turtą. Iš JAV gamtosaugininko Valdo Adamkaus 1973 m. išleistos knygelės „The Juozas Žilevičius Library of Lithuanian Musicology”.

gų atranką. Knygos, kurių yra ir Lietuvoje, galėtų ir toliau būti saugomos Čikagoje. Retesnių knygų egzemplioriai turėtų būti padalyti JAV lietuvių ir Lietuvos bibliotekoms. Jų katalogai turėtų būti skelbiami tarpbibliotekiniame internetiniame tinklalapyje. J. Žilevičiaus muzikologiniai fondai tik tada sėkmingai funkcionuos, kai bus tvarkomi pagal šiuolaikinius archyvų bei bibliotekų veiklos standartus. Jų saugumas bus garantuotas, jei muzikologiniai šaltiniai turės savo kopijas, saugomas keliose institucijose. Tai turėtų spresti Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvių Fondas kartu su Lietuvos kultūros ministerija. Siekiant išėjimo į tarptautinę areną, reiktų šaltinius įtraukti į internetą. Jei katalogai nepateks į tarptautines duomenų bazes, J. Žilevičiaus archyvas taps tik periferinės kultūros reiškiniu.”

Šiandien būtų gan sudėtinga vertinti įvairialypę Juozo Žilevičiaus (1891–1985) asmenybę. Jis – kompozitorius, operos steigėjas, chorvedys, vargonininkas, pedagogas, muzikologas, rašytojas, žurnalistas, visuomenininkas bei kolekcininkas. Savo duoklę jis su kaupu atidavė tiek Lietuvai, tiek išeivijai.

Tik liks paslapytyje, kas buvo sukrauta užrakin-toje spintoje su mano paties ranka užrašyta pastaba: „Juozo Žilevičiaus archyvas. Naudojimui atidaryti 10 metų po mano mirties. Juozas Žilevičius.” Juk aplankus bei vokus į šią spintą kroviau ne kas kitas, o aš pats. Gal ten slypi intymesni ar inkriminuojantys dokumentai – kas žino? Deja, nei tos spintos, nei pačių Muzikologijos archyvo patalpų Jaunimo centro trečiajame aukšte nebeliko. Muzikologijos archyvas vėl „išstremtas” į jėzuitų vienuolyno rūšį, o šeimininko asmeninis fondas, ko gero, „ištirpo” ir tapo „išsklaidytas”...

Pabaiga

**MUTUAL
FEDERAL BANK**

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Apsilankykite
„DRAUGO“

internetinėje svetainėje
www.draugas.org

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS

Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

7 7 3 - 6 6 3 - 4 3 6 3**SIŪLOME:**

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Siūlome pigiausių skrydžių visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2015 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2015 m.
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

1-800-514-9989
PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

DRAUGAS • 773-585-9500**skelbimai@draugas.org****DRAUGAS • 4545 W 63 St Chicago, IL 60629**

Pasidalinkite nuomone

facebook

www.facebook.com/draugolaikrastis

4	9	2	7	3	6	1	8	5
3	8	1	4	2	5	6	7	9
7	6	5	1	9	8	4	3	2
5	3	7	6	4	9	2	1	8
2	1	8	5	7	3	9	6	4
6	4	9	8	1	2	3	5	7
9	5	6	3	8	4	7	2	1
8	7	4	2	6	1	5	9	3
1	2	3	9	5	7	8	4	6

7

 +

5

 +

3

 =

15

3	5	8	2	6	4	9	7	1
9	6	7	8	1	3	4	5	2
4	2	1	7	9	5	3	8	6
2	1	9	6	8	7	5	4	3
8	3	5	1	4	2	7	6	9
7	4	6	3	5	9	2	1	8
1	7	3	4	2	8	6	9	5
5	8	2	9	7	6	1	3	4
6	9	4	5	3	1	8	2	7

9

 +

1

 +

8

 =

18

„Draugo“ sudoku Nr. 98
atsakymus atsiuntė:

Mečys Šilkaitis, Seminole, FL
Donatas Vengris, Willow Springs, IL
Tomas Reivytis, Chicago, IL
Monika Šilingis, Orlando, FL

Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.
Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:
„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629–5589
arba el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

Nekilnojamas turtas
—
Įmonių ir komercinė teisė
—
Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje
—
Atstovavimas teismuose

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika
Teisininkas
(312) 938-4909
asiudika@boodlaw.com

Audra P. Karalius
Advokatė
(312) 219-8540
akaralius@boodlaw.com

A. Rimas Domanskis
Advokatas
(312) 540-1075
domanskis@boodlaw.com

Dainius R. Dumbrys
Advokatas
(312) 938-4905
ddumbrys@boodlaw.com

353 N. Clark Street
Suite 1800
Chicago, IL 60654
Fax: (312) 540-1162

ĮVAIRŪS

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu arba gali išleisti atostogų, arba pakeisti. **Tel. 630-670-0813.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, galimi pakeitimai. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-615-5235**

■ Moteris, turinti medicininį išsilavinimą, pasišventusi ligonių ir senų žmonių priežiūrai, ieško darbo. Gali dirbti Čikagoje ir jos priemiesčiuose. **Tel. 773-330-0092.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo. Gali pakeisti savaitgaliais. Kartu gali dirbti ir vyras. **Tel. 708-691-6996**

■ Moteris ieško darbo. Gali prižiūrėti ligonius ar vyresnio amžiaus žmones. Galite siūlyti ir kitus darbus. Legalūs dokumentai. Vairuoja automobilį. **Tel. 773-254-8850.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais . **Tel. 773-940-5264.**

■ Moteris ieško darbo su grįžimu. Gali pakeisti ar dirbti ne pilną darbo dieną. **Tel. 708-268-1802.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu New York mieste. **Tel. 347-831-2386.**

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys praneškite apie tai administracijai
administracija@draugas.org
ir gausite „log in“ bei slaptažodį.

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

REAL ESTATE

FIRST RATE
REAL ESTATE

4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai
 Patirtis – daugiau nei 25-eri metai

DĖMESIO!

Perku miškus, žemes Lietuvoje. Gali būti nepilnai sutvarkyta nuosavybė, o už suteiktą informaciją – atsilygin-siu. **Tel. 630-340-9604**

Remkime
Draugo fondą
www.draugofondas.org

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
25 E Washington, Ste1121,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

PERKA

PERKAME
GINTARĄ
IR GINTARO DIRBINIUS:

- KAROLIUS
- APYRANKES
- SAGES
- PAKABUKUS
- IR KT.

TAIP PAT
GINTARO GRYNUOLIUS.
Atvykstame į namus.
Tel: 708-603-5494

Gruodžio 5-6 dienomis
PLC, Lemonte Kalėdinės mugės
metu pirsime gintarą.

Skaitykite
„Draugą“ greičiau!

www.draugas.org

RENGINIŲ KALENDORIUS

LAPKRITIS

Čikaga (IL)

Lapkričio 7 d., šeštadienį: 5:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre vyks tradicinis Lietuvių Fondo pokylis.

– 7 val. v. Willowbrook Ballroom – muzikos šventė „Kaip žmogus laimės ieškojo“. Links-mas dzūkiškas spektaklis plius žemaitiška va-karuška plius aukštaitiškąs alus plius suval-kietiški tortai. Aktorės Neringa Varnelytė ir Vi-talija Mockevičiūtė, muzikantai Darius Moc-kevičius ir Paulius Kovalenko, kaimo kapela „Sodžius“ ir vaikų pop choras „Svajonė“. Dau-giau info tel: 312-375-2728.

Lapkričio 8 d., sekmadienį: 12:30 val. p. p. Le-monto dailės muziejuje bus pristatoma prof. D. Petrauskaitės kn. „Lietuvių muzikinė kul-tūra Jungtinėse Amerikos Valstijose 1870–1990“. Muzikinė programa ir vaišės.

– 1 val. p. p. Čikagos lietuvių moterų klubo ru-deninis pokylis Palos County Club, 13100 Southwest Hwy, Orland Park, IL.

Lapkričio 13 d., penktadienį: 7 val. v. Jaunimo centre Čiurlionio styginio kvarteto koncertas.

Lapkričio 14 d., šeštadienį: 10 val. r. Balzeko muziejuje vyks šiaudinių Kalėdų eglutės pa-puošalų gaminimo dirbtuvės.

– nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p. atvirų durų die-na LR generaliniame konsulate Čikagoje. Pristatymai apie konsulato istoriją, teikiamas konsulines paslaugas, vykdomą kultūrinę, švie-timo, visuomeninę veiklą bus rengiami 11 val. r., 1 ir 3 val. p. p. Būtina išankstinė at-vykstančiųjų registracija (iki lapkričio 12 d.) el. paštu egle.lauzonyte@urm.lt arba tel. 312-994-8260.

– 5 val. p. p. fotografijos parodos „Lietuva. Dialogai apie vertybes“ atidarymas Čiurlionio galerijoje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Dalyvaus parodos kuratorė Eglė Deltuaitė, bus muzikinė programa. Paroda tęsis iki gruodžio 5 d.

Lapkričio 15 d., sekmadienį: 1 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje – Čiur-lionio styginio kvarteto koncertas.

Lapkričio 21 d., šeštadienį: 7 val. v. PLC Lie-tuvių Fondo salėje, Lemonte – Lietuvių Ope-ros pokylis „Rudeninė mozaika“. Dalyvaus choras, solistai Nida Grigalavičiūtė, Linas Sprindys, smuikininkė Linda Veleckytė ir cho-reografinė grupė. Koncertmeisterė – Lisa Kris-tina. Vakarienė, loterija ir šokiai. Pasiteirau-ti tel. 708-692-8934, 773-547-0520.

Lapkričio 28 d., šeštadienį: 8 val. v. Copernicus Center – Andriaus Mamontovo koncertas „Degančios akys“.

Lapkričio 29 d., sekmadienį: po 11:30 val. r. šv. Mišių Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviš-kės parapija (5129 Wolf Road, Western Springs, IL) kartu su moterų klubu „Alatėja“ rengia labdaros koncertą. Šventėje dalyvaus smuikininkė Barbora Valiukevičiūtė iš New Yor-ko ir pianistė Valdonė Rakauskaitė-Arffa.

Rytų Pakrantė

Lapkričio 7 d., šeštadienį: lėšų telkimo pokylis – Halloweeno kaukių balius Baltimorės Lie-

tuvių namuose. Gėrimai, užkandžiai, muzika, tyliosios varžytinės. Lietuvių namų adresas: 851-853 Hollins St., Baltimore, MD 21201, tel. 410-685-5787.

Lapkričio 7 d., šeštadienį – lapkričio 8 d., sek-madienį: Philadelphiajos lietuvių organizuojama mugė. Mugė vyks Lietuvių Namuose (2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia, PA 19134) nuo 12 val. p. p. iki 8 val. v. šeštadienį ir nuo 12 val. p. p. iki 6 val. v. sekmadienį. Muzika, krupni-ko gaminimo varžybos, skanus maistas ir lie-tuviškas alus.

Lapkričio 8 d. sekmadienį: Pittsburghe, PA nuo 12 iki 5 val. p. p. vyks „Polish Fest ’15“, ku-riame bus pagerbti prieš 75 metus įrengti lie-tuvių ir lenkų tautiniai „kambariai“ University of Pittsburgh „Cathedral of Learning“ pa-state.

Lapkričio 9 d., pirmadienį: 7 val. v. Lietuvos Respublikos generalinis konsulatas New Yor-ke kviečia į liaudies dainų parafrazių koncertą „Lietuviškos muzikos karpiniai“. Registruo-tis: kons.niujorkas@urm.lt

Lapkričio 15 d., sekmadienį: 3 val. p. p. lab-daringa popietė „Pažadink savyje gerumą“ Prince of Peace Lutheran Church salėje, 434 Aldrich Rd., Howell, NJ 07731. Pasiteirauti el. paštu lietuviskabendrija@yahoo.com arba tel. 848-992-4222, 732-597-8486.

Vakarai

Lapkričio 14 d. šeštadienį: 6.30 val. v. Elks Lod-ge, 450 Post St. 3rd Floor, San Francisco, CA 94102, vyks San Francisco lietuvių organi-zuojamas Rudens Balius.

Lapkričio 21 d., šeštadienį: 6 val. v. (vakarie-nė – 7 val. v.) San Diego Lietuvių Bendruo-menė kviečia į Rudens balių. Garbės svečias – LR generalinis konsulas Los Angeles Darius Gaidys. Vakarą ves ir šokiams gros Kolorado Romas. Pasiteirauti ir užsisakyti vietas: aus-ra@vabalas.com.

GRUODIS

Čikaga (IL)

Gruodžio 6 d. sekmadienį: 3 val. p. p. Jauni-mo centro tradiciniai pietūs. 2 val. p. p. Mišios Jėzuitų koplyčioje. Po Mišių kokteiliai, prog-rama ir pietūs. Meninę programą atliks solistė Agnė Giedraitytė. Maistą ruošia „Smilgos“ restoranas. Stalus ir vietas užsisakyti pas Zitą Baltramionienę tel. 773-743-3196 arba Mil-dą Šatienę tel. 709-447-4501. Kviečiame vi-sus atvykti ir paremti Jaunimo centrą.

Gruodžio 26 d. šeštadienį: 7 val. v. Theatre of Western Springs „Domino“ teatro iš Vil-niaus interaktyvi komedija apie moteris ir vy-rus „2 smegenų istorija“. Dalyvauja Arūnas ir Inga Valinskai. Pasiteirauti tel. 630-464-5000.

Vakarai

Gruodžio 7 d. pirmadienį: 6:30 val. v. Stan-ford universiteto Baltų Kino Festivalio metu bus rodomas Aldonos Watts filmas „Land of Songs“ (2015). Vieta – Stanford University, Pi-gott Hall, Bldg. 260, 450 Serra Mall, Stanford, CA 94305.

DRAUGO FONDAS

Dalyvaukime DF metiniame narių suvažiavime

Draugo fondo (DF) narių metinis suvažiavimas vyks š. m. lapkričio 14 d., šeštadienį, 10 val. r. „Draugo“ patalpose, 4545 W. 63rd St. Pa-kvietimai į suvažiavimą su įgaliojimais ir finansinėmis apyskaitomis, Draugo fondo turimais adresais nariams buvo išsiųsti spalio 15 d. Kai kurie adresai yra pasikeitę ir laiškai grįžta. Todėl la-bai prašome DF narius pranešti apie adreso pasikeitimą, o apie mirusius na-rius prašome pranešti jų artimuosius.

Pagal Illinois valstijos nuostatus ir Fondo nuostatus (By Laws) Draugo fondo vadovybė kartą per metus turi sušaukti narių suvažiavimą. Jame turi būti bent 10 nuošimčių narių bal-sų, vienam asmeniui turint ar atsto-vaujant ne daugiau kaip 5 nuošimčius visų balsų. Suvažiavime turi būti DF

vadovybės veiklos ir finansinės at-skaitomybės pristatymas, DF Kont-rolės komisijos pranešimas bei direk-torių rinkimai. Draugo fondo nariai yra išsisklaidę po JAV ir Kanadą. Iš to-limų vietovių atvykimas į Čikagą bran-giai kainuoja. Norint išvengti šių iš-laidų DF nariai iš toliau gali įgalioti ki-tus DF narius, gyvenančius Čikagoje ar jos apylinkėse, jiems perleisdami tu-rimus balsus ir prašydami juos daly-vauti suvažiavime. Čikagoje ir apy-linkėse gyvenantys DF nariai ir svečiai labai prašomi atvykti į suvažiavimą. Bus proga išgirsti „Draugo“ leidėjų ir vyr. redaktorės pranešimus bei išigy-ti knygų.

Marija Remienė
DF tarybos pirmininkė

Draugo fondo rudens vėjus tęsiasi

Su 200 dolerių:

Donatas ir Marian Greb, Pied-mont, CA, **garbės nariai**, iš viso 8,205 dol.

Su 100 dolerių:

Danutė Paškonienė, Eastlake, OH, **garbės narė**, iš viso 7,700 dol.

Sofija Jelionienė, Darien, IL, **gar-bės narė**, iš viso 1,450 dol.

M. Karaška, Fredericksburg, VA, iš viso 975 dol.

Raimondas ir Susana Liutkai, Webster, NY, iš viso 175 dol.

Dr. Birutė Petrulis, Dayton Beach, FL, iš viso 150 dol.

Arvydas ir Greta Astrauskai, Chi-cago, IL, iš viso 100 dol.

Su 50 dolerių:

Rožė Ražauskienė, Dearborn Hts., MI, **garbės narė**, iš viso 1,570 dol.

Henrikas ir Ilona Lauciai, Union Pier, MI, **garbės nariai**, iš viso 1,290 dol.

Alicia Solienė, Juno Beach, FL, iš viso 870 dol.

Vytautas ir Birutė Zalatoriai, Ber-wyn, IL, iš viso 350 dol.

Danutė Surdienė, Turnersville, NJ, iš viso 225 dol.

Ona Kaselis, St. Petersburg, FL, iš viso 70 dol.

Su 30-25-20 dolerių:

Jonas Pleirys, Chicago, IL, **garbės narys**, iš viso 1,150 dol.

Marija Arštikienė, N. Riverside, IL. Iš viso 585 dol.

Ramutė Bergstrom, Bay Harbor Is., FL. Iš viso 90 dol.

Algis Garolis, Portland, OR, iš viso 25 dol.

Naujas ČLKL rezultatyvumo rekordas – 56 taškai!

Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) čempionate spalio 31 d. vykusiose „Radviliškio“ ir „Li-tuanicos 9-okų“ komandų rungtynėse pasiektas unikalus rezultatas: per vie-nerias rungtynes krepšininkas į var-žovų krepšį įmetė net 56 (!) taškus ir pa-gerino visų laikų asmeninį rezultaty-vumo rekordą.

Naująjį ČLKL rekordą „sumušė“ savo karjeros rungtynes sužaidęs „Rad-viliškio“ komandos gynėjas Andrius Žukauskas. Triskart ČLKL čempio-nas per šį įsimintiną rekordinį mačą sugebėjo pataikyti net 26 iš 29 mestų dvitaškių (90 proc. taiklumas!), taip pat 1 iš 2 tritaškių bei vienintelį mestą bau-dos metimą ir iš viso surinko net 56 taš-kus.

Įdomu tai, kad tiek pat taškų, kiek vienas pats surinko rekordininku tapęs A. Žukauskas, į varžovų krepšį įmetė visa „Lituanicos 9-okų“ ko-manda. Ji „Radviliškiui“ pralaimėjo rezultatu 56:96.

Radviliškiečių snaiperis A. Žu-kauskas vienu tašku pagerino savo bu-vusio komandos draugo Rimanto Lu-koševičiaus rezultatyvumo rekordą, kuris 5-ajame ČLKL sezone per vie-nerias rungtynes pelnė 55 taškus.

Jauniausiai lygos komandai – „Li-tuanicos 9-okams“ praėjęs savaitgalis buvo itin įtemptas: jaunieji krepši-ninkai, sėdamiesi patirties iš vy-resniųjų savo kolegų, per dvi praėjusio savaitgalio dienas sužaidė ketverias rungtynes ir visose jose turėjo pripa-žinti varžovų pranašumą: 56:96 nusi-leido „Radviliškiui“, 76:115 – „Litua-

nicai“, 40:82 – „Lietkabeliui“ ir 35:84 tu-rėjo pripažinti „Jaunimo“ komandos pranašumą.

Ne ką lengvesnį keturių rungtynių maratoną teko atlaikyti ir „Jaunimo“ komandai. Po pergalės prieš devinto-kus, ji rezultatu 75:45 nugalėjo ir „Vil-niaus“ krepšininkus, tačiau kitose dvejose rungtynėse patyrė dvi nesėk-mes: „Jaunimas“ po atkaklios kovos 75:78 pralaimėjo „Švyturiui“ bei 53:64 – „Stumbrui“. Ši komanda dar vieną pergalę, rezultatu 66:51, iškovojo rung-tyniaudama su dar viena ČLKL sen-buve „Lietavos“ komanda.

Trejas rungtynes per dvi ČLKL varžybų dienas sužaidę „Lituanicos“ krepšininkai užtikrintai, rezultatu 81:61 nugalėjo „Lietkabelio“ komandą, tačiau 65:69 turėjo pripažinti ČLKL čempionų titulą ginančių „Juodkrant-ės“ krepšininkų pranašumą.

Artėjančių ČLKL varžybų tvar-karaštį galima rasti internete www.clkl.net.

ČLKL turnyrinė lentelė (vieta, ko-manda, pergalės, pralaimėjimai):

1. „Radviliškis“	5	0
2. „Švyturys“	4	1
3. „Lituanica“	4	1
4. „Atletas“	4	0
5. „Jaunimas“	3	7
6. „Juodkrantė“	3	2
7. „Stumbras“	3	2
8. „Lietkabelis“	3	1
9. „Lietava“	1	4
10. „Vilnius“	1	3
11. „Lituanica 9-okai“	0	10

www.draugas.org/kalendorius.html

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

A † A
DR. RIMAS BLAŽYS

Mirė 2015 m. spalio 22 d., sulaukęs 73 metų.
Gimė 1942 m. balandžio 27 d. Vilniuje, Lietuvoje.
Gyveno Naperville, IL.
Nuliūdę liko: žmona Laima Kudirkaitė, duktė dr. Lora Mikužienė su vyru Juozu, sūnus Romas, anūakai Juozas, Paulius ir Matas Mikužiai; brolis Julius su šeima; daug sūnėnų ir dukterėčių.
Velionis buvo sūnus a. a. Sofijos ir a. a. dr. Vlado Blažių ir brolis a. a. dr. Antano Blažio.
Rimas buvo baigęs Loyola University College of Dentistry.
Atsiveikinimas su a. a. Rimu vyks šeštadienį, lapkričio 14 d., 9:30 val. ryto Our Lady of Mercy bažnyčioje, 701 S. Eola Rd., Aurora, IL, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą.
Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus velionį prisiminti maldoje ir dalyvauti šv. Mišių aukoje.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Friedrich-Jones, tel. 630-355-0213 arba
www.friedrichjones.com

Pranešame savo bičiuliams ir pažįstamiems, kad mūsų dėdė, farmacininkas, kompozitorius, poetas ir rašytojas

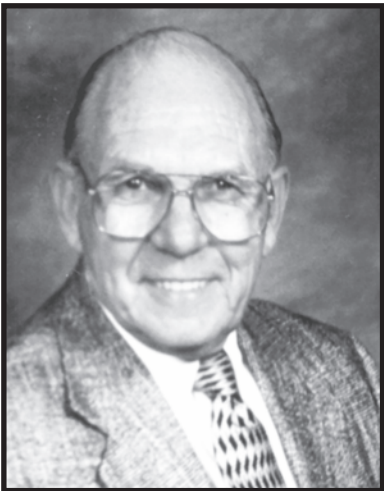
A † A
TADAS/THADDEUS NAVICKAS

mirė 2015 m. spalio 26 d. Coeur d’Alene mieste, Idaho valstijoje, sulaukęs 89 metų.
Gimė Alytuje, muz. Stasio Navicko šeimoje.
A. a. Tadas bus palaidotas vietos Šv. Tomo katalikų parapijos kapinėse.

Nuliūdę artimieji

www.draugas.org/mirties.html

A † A
VINCENTAS SAMAŠKA

Vincentas Samaška gimė Čikagoje 1926 m. rugpjūčio 14 d. Vaiku būdamas, jis su tėvais persikėlė į Lietuvą. Kai užėjo karas ir rusai okupavo Lietuvą, jis sugrįžo į Čikagą, kur jį užaugino giminės. Jis baigė Švč. Mergelės Marijos Gimimo pradžios mokyklą (Nativity B.V. M.) ir Harper gimnaziją. Jis išstojo į JAV jūreivių gretas (U.S. Navy), kur tarnavo dvejus metus. Jis išstojo garbingai, pirmo rango kepečio titulu.
Būdamas jaunuoliu, Vincentas dalyvavo “Sophie Barcus” radijo programoje ir dainavo “Birutės”, “Kęstučio”, “Lietuvos Vyčių”, “Pirmyn” ir “Alice Stephens” choruose. Tačiau jis labiausiai susidomėjo šokių: jis išbuvo “Ateities” tautinių šokių grupėje 25 metus. Jis laimėjo aukso medalį polkos skyriuje “Harvest Moon” festivalyje. Festivalį organizavo Čikagos laikraštis “Chicago Sun-Times”. Laimėjimo dėka, “Oriental” teatras jį angažavo dviem savaitėm.
Vincentas aktyviai dalyvavo Iliojaus lietuvių prekybų rūmų organizacijoje (Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois), kur jis išbuvo išdininku 25 metus, ir jis taip pat yra buvęs šios organizacijos prezidentu. Jis aktyviai dalyvavo daugelyje lietuvių organizacijų: 45 metus jis dalyvavo “Lietuvos Vyčių” organizacijoje ir buvo išrinktas 36-tos kuopos ir Iliojaus-Indianos rajono prezidentu; jis buvo Iliojaus Lietuvių Romos katalikų draugijos pirmininkas, Nekalto Prasidėjimo parapijos vyrų klubo pirmininkas ir išdininkas, ir 55 metus jis išbuvo Dariaus ir Girėno Amerikos legiono 271-ojo posto nariu. Kolumbo Vyčių organizacijoje (Knights of Columbus), kardinolo Mundelein taryboje, jis buvo ketvirto laipsnio garbės sargu. Jis buvo Čikagos lietuvių tarybos prezidentas ir vykdomasis sekretorius. Daugiau kaip 10 metų jis buvo Čikagos Pavergtųjų tautų komiteto narys, ir jis yra buvęs lietuvių grupių, dalyvavusių Pavergtųjų tautų paraduose State Street, maršalu.
Vincentas dirbo vienoje vežiojamosios valgyklos įstaigoje maisto pristatymo skyriaus direktoriumi. Išėjęs į pensiją, jis dirbo Heinemann’s kepykloje, gražindamas tortus. 1961-62 metais Vincas parūpino, kad Lietuvos vėliava būtų iškelta Comiskey Park beisbolo stadione Lietuvos dienos proga. Daugelis lietuvių dalyvavo parade. Amerikos ir Lietuvos himnai buvo sugiedoti. 1961 metais pirmą kamuolį išmetė Stanley Balzekas, o 1962 metais – Petras Daužvardis Jr.
Nuliūdę liko: sesuo Aniceta Naujokienė ir krikšto dukra Dainora Naujokaitė bei kiti giminės Lietuvoje.
Velionis bus pašarvotas sekmadienį, lapkričio 8 d. nuo 3 val. p. p. iki 9 val. v. Richard-Midway laidojimo namuose 5749 Archer Ave., Chicago, IL 60638.
Laidotuvės įvyks pirmadienį, lapkričio 9 d. 8:15 val. ryto iš laidojimo namų a. a. Vincentas bus nulydėtas į St. Richard bažnyčią, kurioje 9 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Resurrection Mausoleum.
Artimuosius ir draugus nuoširdžiai kviečiame dalyvauti.

Nuliūdę artimieji

Richard-Midway LD; tel. 773-767-1840
arba www.richardmidwayfh.com

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ŠIUO METU JAU SURINKINĖJAME SIUNTAS KALĖDOMS!

SIUNTINIAI Į VISAS EUROPOS SĄJUNGOS ŠALIS

+ UKRAINA, BALTARUSIJA, MOLDOVA, RUSIJA.

PAGRĖITINTI ORO IR LAIVO SIUNTIMO TERMINAI

KIEKVIENA DEŽĖ NEMOKAMAI APDRAUSTA \$100

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų.: **630-774-2136**

Centrinio ofiso adresas.: **8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455**

SEKITE SAVO SIUNTAS:
www.AtlanticExpressCorp.com/tracking

Siuntinių Priėmimo Vietos

Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

Kunigaikščių Užkai 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

Always With Flowers 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

Eurus Deli 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4250

Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-293-1080

Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

Biomed 360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676

Granitex 704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1838

Biomed 2 4548 N. Harlem Ave, Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-656-2430

Galos Caves 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-263-7701

Real Extentors 1740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60136 Tel: 847-673-1155

Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-534-7919

Harvest Fresh (Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004 Tel: 224-625-0331

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) šį sekmadienį, lapkričio 8 d., 10 val. r. švėsime 32-ąjį eilinį metų sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Lietuviškos Mišios atnašaujamos ir kiekvieną ketvirtadienį 8 val. r., po jų klausomos išpažintys. Kviečiame visus dalyvauti.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų** skyrius trečiadienį, lapkričio 11 d., 1 val. p. p. kviečia visus į PLC Lemonte skaityklą, kur matysite Lietuvos televizijos filmą „Karalius Mindaugas“, sukurtą pagal latvių dramaturgo Martins Ziverts istorinį romaną.

■ **JAV LB Švietimo taryba ir Gedimino lituanistinė mokykla** kviečia į lituanistinių mokyklų mokytojų tobulinimosi seminarą, kuris vyks lapkričio 15 d., sekmadienį, galerijoje „Siela“ Pasaulio lietuvių centre, 14911 E. 127th St., Lemont, IL. Pradžią – 10 val. r. (registracija – nuo 9:30 val. r.). Dalyvaus edukologijos mokslų daktarė iš Lietuvos Austėja Landsbergienė. Apie dalyvavimą pranešti Giedrei Ramanauskaitei (glm.ilino-

jus@gmail.com) arba Eglei Bankauskaitei (egleinteriordesign@gmail.co).

■ **Tragiškai pasibaigus S. Dariaus ir S. Gireno** skrydžiui per Atlantą, legendinių lakūnų testamento vykdytoju tapo išeivių iš Žemaitijos sūnus lakūnas Feliksas Vaitkus. 1935 m. „Lithuanica II“ skrydis buvo vieningas sėkmingas skrydis per Atlantą, ketvirtas pagal nusikristą nuotolį ir šeštas kartas, kai per Atlantą buvo perskrista vienviečiu lėktuvu. Š. m. lapkričio 22 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv. Mišių, Pasaulio lietuvių centre LB Lemonto apylinkės valdyba ir Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga (ALIAS) rengia Felikso Vaitkaus transatlantinio skrydžio 80-ųjų metų paminėjimą. Didžiojoje salėje bus rodomas filmas „Vienas per Atlantą“ (autorai – J. Čepas ir S. Dargis). Bus vaišės. Visi kviečiami.

■ **Draugo Fondo metinis narių suvažiavimas** įvyks lapkričio 14 d. 10 val. r. „Draugo“ patalpose, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. DF nariai ir svečiai kviečiami gausiai ir aktyviai dalyvauti.

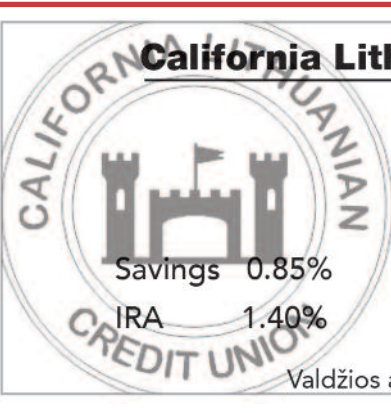
Draugas dėkoja

Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja ypatingai Draugo fondo narei ir rėmėjai **Jadvygai Kliorienei** iš Cleveland, OH, atsiuntusiai **200 dol.** auką Lietuvos Valstybės atkūrimo šimtmečio proga rengiamai knygai.

Laukiame ir kitų lietuvių paramos šiai istorinei knygai išleisti. Čekius rašyti **Draugas foundation** ir siųsti adresu: **4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629**

„**Saulutė**“, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams ir studentams Lietuvoje. Aukojo: Rita Saliamonienė \$100 a. a. dr. Arvydo Klorės ir Saulės Kliorytės atminimui; Dalia Saulys \$40 a. a. Dalios Šlenienės atminimui; Rosemarie Ignash \$8, Jonas Monkeliūnas \$25; vaiko metinei paramai Salomėja Daulienė \$360, Anonimė A. \$360, Dalia Gilvydienė \$360; A. a. Kęstučio Kriaučiūno atminimui dr. Aras ir Lina Žliobos \$50, Algis ir Dalia Ancevičiai \$30, Marius Kriaučiūnas \$20. Labai ačiū. „**Saulutė**“ (Sunlight Orphan Aid), 414 Freehauf St., Lemont, IL, 60439, tel. 630-243-6435, el. paštas: indretijunelis@sbcglobal.net

California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, CA
(310) 828-7095
info@clcu.org www.clcu.org

Savings 0.85%	3 Metų CD 2.00%
IRA 1.40%	3 Metų IRA CD 2.25%

Valdžios apdrausta iki \$250,000

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

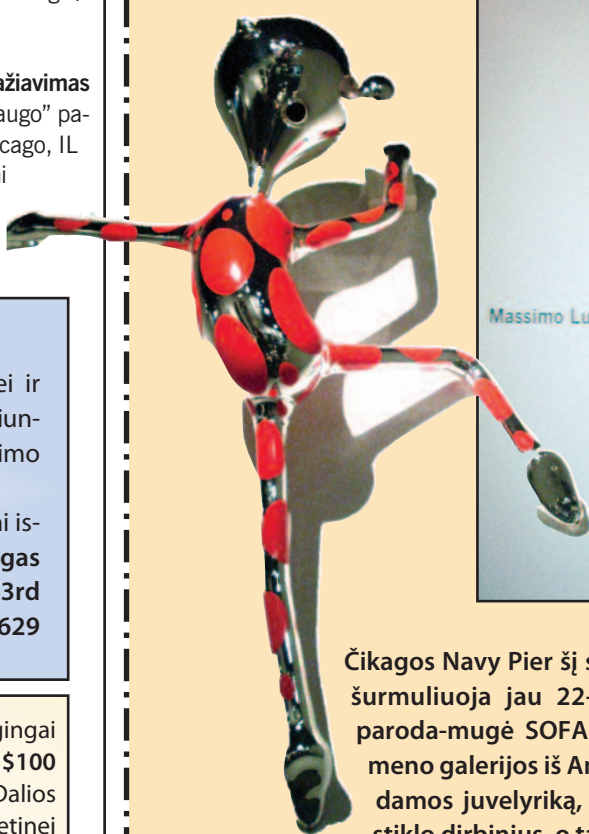
DRAUGO KALENDORIUS
www.draugas.org/kalendarius.html

Kviečia taikomojo meno mugė

Juan Ripollés skulptūra iš stiklo.

R. Lapas nuotr.

Čikagos Navy Pier šį savaitgalį, lapkričio 6–8 dienomis šurmuliuoja jau 22-oji taikomojo meno ir dizaino paroda-mugė SOFA 2015. Šiemet joje dalyvauja 65 meno galerijos iš Amerikos, Europos, Azijos, pristatydamos juvelyrą, skulptūrą, keramiką, medžio bei stiklo dirbinius, o taip pat piešinius, fotografiją, kūrinius iš popieriaus, plastiko ir kt. Paraleliai vyksta paskaitos, susitikimai su menininkais. Visą informaciją apie parodą rasite tinklalapyje sofaexpo.com.

„Draugo“ info

Vilniuje – naujas sporto kompleksas

Tarptautinėje Amerikos mokykloje Vilniuje duris atvėrė naujas daigafunkcinis vidaus ir lauko kompleksas. Tai pirmasis toks už privačias įstaigas lėšas pastatytas unikalios konstrukcijos mokyklos priestatas žaliuojančiu stogu. Į šlaitą įkastame, 7 020 kv. m ploto komplekse įrengta moderni sporto salė, lauko futbolo aikštelė, valgykla ir kitos erdvės. Iškilmingame atidaryme dalyvavo Vilniaus meras Remigijus Šimašius ir JAV ambasadorė Lietuvoje Deborah A. McCarthy.

Dainiaus Labučio nuotr.